

Editie 12

Januari 2009

Blanco

Regel

**SPOTLIGHT
GEERT KIMPEN**

INHOUDSOPGAVE

Biografie & Bibliografie & Internet	03
Oeuvre - Bespreking van drie boeken	05
Prijsvraag - Win een boek van Geert Kimpen!	10
Interview met de auteur	11
Kort verhaal	23
Blanco Regel	28

Website Blanco Regel <http://www.blancoregel.org>

DANKWOORD

Het webtijdschrift Blanco Regel dankt Geert Kimpen hartelijk voor zijn enthousiasme en welwillendheid om in de afgelopen tijd mee te werken aan deze Spotlight op zijn boeken.

We danken Ester van Lierop van Uitgeverij De Arbeiderspers voor al haar hulp en positiviteit.

Wij danken ook de fotografe Petra van Vliet. Zij heeft met plezier vele foto's beschikbaar gesteld voor deze editie. Bezoek ook haar website: www.petravanvliet.nl

Grote dank aan THCC voor het opzetten van editie 12.

Uiteraard een dank naar alle medewerkers, van de redactie, die geholpen hebben met het gereedmaken van deze editie. De redactie van editie 12 bestaat uit: Carien Touwen, G.M.W. van Egdome, Helena Rentmeester, Ingrid Bilardie-de Boer, Lennart Johansson, LeoArie Elsenaar, Marlies Vaz Nunes, Natasza Tardio en Sérgio do Carmo.

Blanco Regel wenst iedereen veel leesplezier met deze Spotlight op Geert Kimpen!

© Petra van Vliet

Geert Kimpen (1965) groeit op in Vlaanderen. Hij gaat in zijn jeugd naar een katholieke jongensschool, die hij beschrijft als een rijke voedingsbodem voor frustratie en leed. Wel wordt hij gefascineerd door de mis, het sacrale van het geloof.

Op z'n vijftiengste verhuist Kimpen naar Nederland, om in Amsterdam aan de Hogeschool voor de kunsten de regieopleiding te gaan volgen. Zijn droom is om theater te maken dat ervoor zorgt dat je iets met het publiek viert. Hij wil zijn publiek als het ware optillen uit het dagelijkse en oppervlakkige leven. Hij richt in die tijd een eigen theatergezelschap op. Met het Belgisch Toneel Amsterdam wil hij iets anders bieden dan het gangbare. Samen met mensen als Isa Hoes, Marc-Marie Huijbregts en Antonie Kamerling maakt hij verschillende voorstellingen.

“Een theaterman die hopelijk nog meer verrassingen voor ons in petto heeft.”, kopt het NRC in 1994 naar aanleiding van de zelfgeschreven afstudeervoorstelling **Pirouette** aan de Regieopleiding van Amsterdam.

Verrassen doet hij met tal van voorstellingen die in Nederland, België, Duitsland en Oostenrijk worden gespeeld. Zijn stuk **De Rattenvangster** wordt in 2007 zelfs in het Papiamentu gespeeld in Aruba. Als theatermaker won Geert Kimpen met zijn debuutvoorstelling **Menelaos** de prestigieuze Prins Bernhard Cultuurfonds Theaterprijs. Meestal schrijft hij de teksten zelf en... beslist niet zonder succes.

Het Parool over **Gelikt**, een voorstelling gebaseerd op persoonlijke brieven. *“De teruggevonden brieven van Geert Kimpen vormen een mooie basis voor een brievenroman. De kwaliteit van de brieven rechtvaardigt een uitgave. Welke uitgever durft?”*

Met dezelfde brieven als tekstmateriaal wint Marc-Marie Huybregts overigens de hoofdprijs van de Cammerettenwedstrijd 1999. De voorstelling **MM Huybregts**, die door Geert Kimpen wordt gecoacht, wordt in 2003 uitgeroepen tot beste cabaretvoorstelling.

Een dertigtal theaterteksten zijn inmiddels uit zijn pen gevloeid. Die teksten zijn gespeeld door diverse Nederlandse gezelschappen. Over **Uw dienaar, Johann Sebastian Bach**, in opdracht van het Noord-Hollands Filharmonisch Orkest, schrijft het Algemeen Dagblad: *“Geert Kimpen heeft met zijn stuk, **Uw dienaar, Johann Sebastian Bach**, een levendig en zeer eigentijds verhaal gemaakt, waarin spanning en ontroering goed verwerkt zijn.”*

Voor het Amsterdamse Grachtenfestival schrijft Kimpen **De Kleine Amadeus** en voor Porgy Fransen een monoloog, **De Verliefde Componist**, over het leven van Hector Berlioz. In samenwerking met Eric Woolfson schrijft hij een script voor diens musical **Gaudi**.

Andere stukken zijn de bewerking van **Sjakie en de Chocoladefabriek** (dat in meer dan driehonderd grote Nederlandse theaters te zien was!) en **De Geheime Tuin**, waarover het Limburgs Dagblad schrijft: *“Zo mooi, zo ontroerend, zo poëtisch, zo muzikaal, zo betoverend, en zo kan ik nog even doorgaan, dat ik me eigenlijk schamen moet voor deze gewone woorden.”* Over zijn bewerking van Dumas' meesterwerk schrijft het NRC: *“**De Drie Musketers** geeft de heroïek ruim baan en vertelt in mooie, ouderwetse taal een verhaal van roem en liefde.”*

Zijn stuk **Sirene, de kleine zeemeermin**, dat in Nederland al honderden keren speelde, wordt in 2005 in het repertoire opgenomen door het gereputeerde Atze Theater in Berlijn. Met deze voorstelling worden ze genomineerd voor de Duitse jeugdtheaterprijs Ikarus. De voorstelling is nu al vier jaar lang te zien in de Duitse theaters.

Behalve toneelstukken schrijft Geert Kimpen ook verhalen voor verschillende bladen. Hij is de meest gelezen columnist van het Nederlandse spirituele magazine **Koördanser**. Hij heeft de speciale gave om het universele persoonlijk maken. Zijn lezers herkennen zich daardoor in zijn spirituele zoektocht. Hij geeft op onthutsend eerlijke wijze inkijk in zijn persoonlijke leven. Hij publiceert ook dagboeken in grote Nederlandse tijdschriften, zoals Nieuwe Revu en Fem/DeWeek. Voor Happinez trekt hij tien dagen door de jungle met een sjamaan, waarover hij een reisverslag schrijft. Later maakt hij in opdracht van Happinez het boekje **Stap voor stap van wens naar werkelijkheid**. Een boekje dat in enkele maanden tijd 40.000 keer wordt verkocht.

Voor hij in 1990 vanuit Antwerpen naar Nederland verhuist, werkt hij voor diverse BRT-kijkcijferkanonnen, zoals **Margriet Hermans**, **Marcel van Thilt** en **Ben Crabbé**. Zijn rubriek **De Kinderdroom** is het best beluisterde onderwerp op de BRT-radio en in het bekende radiospelletje **De Waterduivel** zoeken alle

Vlamingen iedere middag naar zijn verborgen schuilplaats.

In 2000 schrijft hij samen met zijn vrouw, auteur Christine Pannebakker, **Het Liefdesdagboek**, (uitgeverij Kosmos Z & K), dat op ontroerende en hilarische wijze verslag doet van hun liefdesleven.

Christine Pannebakker & Geert Kimpen geven **Het Liefdesdagboek** aan Neale D. Walsch.

In juni 2004 zet een oude Russische kabbalameester, Geert Kimpen op het spoor van Chaim Vital. *“Jij moet dit verhaal schrijven,”* zegt hij. Geert Kimpen wordt gegrepen door de raadselachtige levensgeschiedenis van deze kabbalist uit de 16de eeuw, van wie de boeken nu pas hun weg vinden naar een steeds groter publiek.

De geboorte van zijn dochtertje Zonneke verandert alles. *‘Ik kreeg haar in handen en ze had zo’n blik van wijsheid, dat ik dacht: ik heb haar niets te leren. Ik kan alleen maar hopen dat ze haar dromen, haar passie volgt. Maar hoe kan ik mijn kind voorhouden dat ze haar hart moet volgen, terwijl ik het zelf niet doe? Als ik het nu niet doe, doe ik het nooit meer; ik kan alleen een goede vader zijn, wanneer ik zelf leef wat ik wil meegeven aan mijn kind. Die gedachte hielp me om zo radicaal te stoppen en een onzekere toekomst zonder inkomen tegemoet te gaan.’*

Van de ene dag op de andere verruilt hij zijn hectische bestaan als theatermaker voor de rust van de schrijftafel. Hij zegt al zijn theateropdrachten af om zich voltijds te wijden aan zijn ultieme zoektocht naar God. Kimpen blijft zeven maanden bij een Kabbaladocent in de leer. Hij gaat zichzelf daarna, middels studie en lezen, erin verder verdiepen. Met zijn vrouw en dochtertje reist hij door Europa, Israël, Egypte, Turkije en Amerika en vindt hij uiteindelijk God aan de ontbijttafel.

Dit resulteert in het op ware feiten gebaseerde inspirerende levensverhaal van Chaim Vital: **De Kabbalist**.

Van dit boek zijn inmiddels al vijftien drukken verschenen en het werd aan dertien landen verkocht. Het werd door ECI uitgekozen in de prestigieuze reeks ‘Schrijvers van Nu’. Het Fonds der Letteren selecteerde **De Kabbalist** als één van de tien titels die extra gepromoot werden op de Frankfurter Buchmesse. Over het boek geeft hij meer dan honderd lezingen voor volle zalen en een enthousiast gehoor. Voor het boek **Een wens kan je leven veranderen** van de Amerikaanse auteurs Gahl Sasson en Steve Weinstein, schrijft hij een bijdrage. In 2007 verschijnt dit boek bij uitgeverij Ten Have in het Nederlands.

In september 2008 verschijnt zijn tweede roman bij De Arbeiderspers: **De Geheime Newton**. Het is een spirituele roman, waarin het leven van Sir Isaac Newton verweven zit. Geert Kimpen blijft ons verrassen.

* De tekst van de Biografie is bijna geheel overgenomen van de website van de auteur. Copyright Geert Kimpen.

BIBLIOGRAFIE

De Kabbalist (De Arbeiderspers, eerste druk maart 2006, inmiddels vijftiende druk).

Stap voor stap van wens naar werkelijkheid (Boekje als bijlage in het zomernummer van Happinez, 2006)

De Geheime Newton (De Arbeiderspers, eerste druk september 2008, inmiddels tweede druk).

Een wens kan je leven veranderen. Een boek van Gahl Sasson en Steve Weinstein, met een uitgebreide bijdrage van Geert Kimpen. (Uitgeverij Ten Have, december 2007)

De Kabbalist is onder andere verkocht aan Duitsland, Engeland, Portugal, Denemarken, India, Bangladesh, Nepal, Pakistan en Sri Lanka.

OP HET INTERNET

<http://www.geertkimpen.com>

<http://www.dekabbalist.nl>

<http://geertkimpen.hyves.nl>

http://www.rishis.nl/nl/blogs/blogsView/_name_de-lessen-van-papa-lucas/

GEERT KIMPEN *De kabbalist*

*Een jongeman moet
kiezen tussen ultieme wijsheid
en ultieme liefde*

ROMAN

Het was geen moord, hield hij zichzelf voor, maar een ongeluk.

Het is de eerste zin in dit indrukwekkende verhaal. Een zin die de lezer vastgrijpt en hem tot aan het einde van het boek niet meer loslaat.

Het verhaal begint in 1563. Chaim Vital, de protagonist, woont in het plaatsje Tsfat. Zijn grote droom is om een boek te schrijven over de Kabbala - met alle wijsheid en sleutels tot begrip erin - in de hoop dat zoveel mogelijk mensen het lezen. (Kabbala betekent overigens “ontvangen” maar ook “het ontdekken van parallellen.”) Maar zijn intentie om de grootste schrijver te worden, komt voort uit zijn eerzucht en hunkering naar respect van anderen. Een egoïstisch motief waar zijn rabbi, Cordovero, hem op wijst.

Cordovero voorvoelt dat hij gaat sterven en brengt Chaim in contact met Yitschak Luria, een wijs man die van jongs af de Kabbala heeft bestudeerd en recentelijk met zijn familie is gearriveerd in Tsfat, het centrum van de Kabbala. Yitschak moet zijn nieuwe meester worden maar Chaim heeft in het begin grote twijfels bij Luria. Twijfels over zijn kennis, maar ook over zijn motieven.

Luria heeft een wonderschone dochter, genaamd Francesa, waar Chaim als een blok voor valt. Al snel maakt Yitschak duidelijk dat zijn dochter niet voorbestemd is voor Chaim maar voor een

andere man. Moet hij nu kiezen tussen de ultieme wijsheid of de ultieme liefde? Deze vraag staat op de omslag van het boek.

Chaim gaat in de leer bij Yitschak en krijgt van hem het verzoek om een boek te schrijven over alle kennis die met hem gedeeld wordt. Dat doet Chaim uiteraard, maar hij beseft nog niet dat de naam van de meester op de omslag van het boek komt.

Het verhaal wordt complexer. Als lezer kun je de jaloezie van Josjoea, de broer van Chaim, bijna aanraken. Josjoea doet er bijna alles aan om te laten zien dat hij zijn broertje minacht en eigenlijk gewoon haat. Een aantal andere belangrijke personages passeert eveneens de revue. Zo is er rabbi Zimra, een eersteklas schoft, die alles en iedereen manipuleert en zelfs over lijken gaat om als de nieuwe Messias gezien te worden; Fatima, een vriendelijke Moorse die samenwerkt met Chaim in de weverij, maar voor wie het leven een kwelling is; Anna, een vriendin en vertrouweling die in hetzelfde gebouw woont als Chaim, en rechter Karo, wiens zoon voorbestemd is voor Francesa.

De dood wordt met elke pagina die voorbyschiet tastbaarder, niet eens vanwege de uitbraak van knokkelkoorts of de dood door ouderdom, nee, als de cyclus van leven, sterven en de wereld die gewoon doordraait; dat benadrukt lijkt te worden.

In mijn ogen is de kern van de roman het maken van keuzes en de consequenties daarvan dragen.

Wat had iemand in die fractie van een seconde doen besluiten voor het verkeerde te kiezen in plaats van voor het goede? Wat had hij daar fundamenteel uit te leren?

Het boek zit boordevol wijsheid. Als lezer, indien je ervoor openstaat, krijg je keer op keer een confrontatie met de vragen die gesteld worden en tegelijkertijd is het ook een vorm van reflecteren

over wie je bent geworden, wat je nog wilt doen in dit bestaan en wat de zin van het leven is.

We leven al in de Hof van Eden, Chaim. We denken dat we eruit gegoooid zijn omdat onze ziel zijn ogen gesloten houdt. De waarheid is dat de wereld die we om ons heen aantreffen slechts een spiegelbeeld is van ons eigen innerlijk. Door onszelf te veranderen, veranderen we de wereld. We dragen de sleutel van het aardse paradijs op zak. We leven al in een wereld van eenheid maar we klampen ons vast aan denken in afgescheidenheid.

De boodschap in het boek is glashelder. De bovenstaande passage vat een en ander goed samen.

De personages in dit boek lijken echt van vlees en bloed en ze leven in een wereld die Geert Kimpen perfect weet te beschrijven. Als lezer ben je een toeschouwer in Tsfat. Je voelt de afgunst en ziet de spelletjes die mensen met elkaar spelen. Je kunt het bloed zien in de sneeuw en voelt de kou op je gezicht. De auteur maakt over het algemeen de zaken niet perfecter of minder perfect dan ze zijn. Met andere woorden: de wereld en diegenen die erin leven, worden humaan gekenschetst. Er is geen enkel personage waar je meer of minder sympathie voor voelt. De mensen zijn wie ze zijn en hun motieven begrijpen waarom ze iets doen of juist nalaten, is boeiend.

Tegelijkertijd heeft het boek verschillende dimensies.

De dialogen in het boek zijn veelal van filosofische aard en de alwetende verteller doet daar vaak een schepje bovenop.

Er zit ook een dimensie in van spanning. Bijvoorbeeld of Chaim zijn Francesca ooit als vrouw mag zien, het gevecht tussen Chaim en Yitschak en de snode plannen van rabbi Zimra geholpen door de broer van Chaim. Als lezer krijg je veel informatie over wat de Kabbala is, absoluut interessant om te lezen, of je nu gelovig bent of niet.

Het boek is geen pageturner, althans niet voor de lezer die over de vragen wil nadenken die Geert Kimpen hem of haar stelt: vragen over onszelf, onze motieven, onze omgeving, de wereld en ons geweten.

Hij wist dat alle wensen slechts één doel hadden: vervuld worden. De mens was een onvervulde wens. Verlangens waren de brandstof waarop alles leefde en groeide. Het krachtigste verlangen was seksuele begeerte. Een verlangen dat alle andere wensen kon uitdoven wanneer het geen spirituele binding had. Wie geen wensen had, doofde uit als een imploderende ster.

Geert Kimpen toont in dit boek aan dat hij een fantastische verhalenverteller is, die spanning biedt, de aandacht van de lezer weet vast te houden, kennis deelt, en vooral lijkt te zeggen: ‘Haal alles uit het leven en jezelf’.

ISBN 978 90 295 6533 2

Uitgegeven door De Arbeiderspers, eerste druk maart 2006. Inmiddels al de vijftiende druk.

© 2009, Sérgio do Carmo

Geert Kimpen

Stap voor stap van wens naar werkelijkheid

HET GEHEIM VAN DE KABBALA

happinez

schap, succes, fundament en koning.

Het boekje is heel helder geschreven. Geert Kimpen gaat direct op het doel af en als lezer participeer je in elk hoofdstuk omdat er allerlei vragen gesteld worden waar je antwoord op moet geven. In het eerste hoofdstuk natuurlijk de vraag welke wensdroom je hebt. In hoofdstuk twee leert Kimpen je dat je je bewust moet worden van de tekenen die op jouw pad komen. Daarnaast is het van belang om te leren dankbaar te zijn voor allerlei zaken die in het leven gebeuren. Durf te leren van iemand die ouder en wijzer is. In het derde hoofdstuk zul je een plan moeten opstellen en jezelf een (realistische) deadline geven. Tevens wordt er gevraagd de confrontatie met je angsten aan te gaan. Zo gaat het boek verder met uitleg en vragen zoals:

- * Welke eigenschappen verhinderen jou om je wens te realiseren?
- * Welke acties moet je dringend ondernemen?
- * Wat heb je tot nu toe nagelaten om je wens te bereiken?

We willen allemaal gelukkig zijn, en voor ieder van ons heeft geluk een eigen definitie. Dit boekje - indien je eerlijk naar jezelf bent – kan je veel inzicht geven, want we dwalen allemaal wel eens van ons pad af.

Uiteraard zul je nog allerlei obstakels moeten overwinnen om je wensdroom te bereiken, maar die bewustwording, het moment dat vergeten dromen weer ontwaken, is een eerste stap in de goede richting.

Zoals Geert Kimpen schrijft: *Jij bent hier met een belangrijke reden. Jij hebt een levensmissie.*

Jij hebt een talent gekregen om tot maximale ontplooiing te brengen. Jij bent hier om het beste van jezelf aan de wereld te schenken.

Een prima boek. Met andere woorden: doe het! Vandaag! Niet morgen...

Uitgegeven door mindstyle magazine Happinez/Uitgeverij Magazinez, 2007.

Naar aanleiding van het succes van **De Kabbalist** gaf Geert Kimpen tientallen lezingen in België en Nederland waarin hij aan de hand van zijn eigen levensverhaal een tienstappenplan presenteerde om elke wensdroom te realiseren.

Het boek gaat om het reflecteren over waar je staat in het leven, wie je bent en wat je nu eigenlijk wilt. Het denken zien om te zetten in handelen. Concrete acties om je wens(en) te vervullen.

Geert Kimpen durft zichzelf in dit boek kwetsbaar op te stellen. Hij schrijft bijvoorbeeld over hoe zijn kinderdromen vervaagden, maar ook over de bijna ongecontroleerde woede die hij had toen een leraar van hem het manuscript van **De Kabbalist** onder eigen naam (net als in het verhaal **De Kabbalist**!) had gedrukt. Het ging in totaal om vijfduizend exemplaren.

Hij beseftte, toen zijn dochter Zonneke geboren werd, dat hij zijn eigen dromen moest najagen en al zijn wensen vervullen om, wanneer ze iets ouder zou zijn, aan haar te laten zien dat je in het leven je hart moet volgen.

De Kabbalisten gebruiken tien verschillende namen voor God. Het zijn geen eigennamen maar eigenschappen die God heeft gebruikt om het universum te creëren. De tien eigenschappen vormen 'De boom des levens'. In het boekje volgen we dus het pad van de tien eigenschappen: heimelijk verlangen, innerlijke wijsheid, inzicht, geven, kracht, schoonheid, leider-

Afgoderij zit in de mens ingebakken. God had nog maar net een verbond met Noach gesloten, of de mens verviel weer snel in ijdelheid en dacht dat hij zo gezegend was dat hij een toren kon bouwen die hem rechtstreeks toegang tot de hemel zou geven. Dat is de symboliek van de toren van Babel: de mens die in zijn zelfzucht God naar de kroon wilde steken. Wanneer we ons zelfbeeld bouwen op ijdelheid in plaats van op devote kennis, stort onze toren vroeg of laat in.

Dit boek is een bevestiging van de groei die de auteur heeft doorgemaakt tussen zijn debuut **De Kabbalist** en zijn tweede roman. Een groei op velerlei gebieden. Het verhaal is een stuk complexer en een stuk filosofischer. Geert Kimpfen lijkt in **De Geheime Newton** tevens de dialoog te zoeken met de lezer.

Met dit boek kun je verschillende leeservaringen krijgen, uiteraard afhankelijk van wie je als persoon bent en wat je zoekt in een verhaal.

Je kan het boek lezen als een prachtig verhaal over Sir Isaac Newton. Hij is een zonderling, maar een briljant persoon aan de universiteit van Cambridge, die ontboden wordt bij de nieuwe kanselier. Hij moet een eed afleggen, maar dat gaat in tegen alles wat hij altijd heeft geloofd als wetenschapper waardoor hij zijn biezen pakt en teruggaat

naar het platteland. Hij moet dan nog wel afscheid nemen van zijn vriend waarmee hij samenleeft. In het boek wordt Newton neergezet als een homofiel maar daar ontbreken – anno 2008 – bewijzen voor. Het verhaal is natuurlijk geromantiseerd door Geert Kimpfen, dus het is niet altijd even duidelijk waar de grens tussen fictie en non-fictie loopt.

Maar goed, hiermee begint het boek pas. Er is een strijd gaande tussen Frankrijk en Engeland. Het maken van goud met behulp van de *Steen der Wijzen* is van groot belang, niet in de laatste plaats om een oorlog mee te financieren. Een heleboel bekende namen passeren de revue zoals o.a. John Locke en Jonathan Swift. De levenswandel van Newton is fantastisch beschreven. Zo lees je over zijn boosaardige moeder, zijn zus die een intrigante is, Kit, een jong nichtje van hem die het verhaal een stukje van *De wereld van Sofie* meegeeft en wanneer ze ouder wordt een steeds belangrijkere rol in zijn leven gaat spelen, Catherine, de vrouw die van hem houdt, het geheime genootschap waar hij deel van zou worden, en het gaat maar door. Het is een perfect neergezet verhaal. Het is beeldend, spannend, leerzaam, intrigerend en je voelt de passie van elk woord dat door de auteur gekozen is.

Tegelijkertijd is het verhaal van Newton de perfecte kapstok om de Kabbala met de lezer te delen. Juist dit onderdeel van het boek is onbewust een denkbeeldige dialoog met de lezer. Dan denk ik bijvoorbeeld aan een passage als:

Je hele leven zullen mensen willen dat je blijft zoals je bent. Ze zullen je afraden om risico's te nemen. Ze zullen je bekritisieren wanneer je ongebaande paden bewandelt. Maar je moet altijd je hart volgen. Altijd vragen stellen, en nooit genoeg nemen met nietszeggende antwoorden.

Het zijn zinnen die je als lezer zou kunnen interpreteren als vragen aan jou en de persoon die je nu bent. Hoeveel mensen zullen een moment van herkenning hebben bij dit stuk? En misschien moet je een stap verder gaan en daadwerkelijk alle kruispunten in je leven langsaan. Heb je gedaan wat je wilde doen? Heb

je altijd risico gemeden? Welke invloed heeft je omgeving zoals familie en vrienden op jou? Is de raad die ze je geven gemeend? Of zit er misschien eigenbelang in? Over dit stukje tekst kun je al een avond debatteren en filosoferen.

Nog zo'n passage:

De mens was uitgerust met een zintuig dat hem precies vertelde wanneer hij die dunne scheidslijn overstak. Maar net zo goed had de mens het talent ontwikkeld om fout gedrag goed te praten. Berouw – oprecht berouw – was een zeldzaam goed.

Hoeveel oprecht berouw heb je ooit meegemaakt in je leven? Waarom praten mensen fout gedrag goed, terwijl ze dondersgoed weten dat ze fout zitten? Hoe zit het met jouw geweten? Ben je harder geworden door het leven?

Ook een heerlijke zin:

Mensen praten niet om begrepen te worden; ze praten om te camoufleren en te verbergen wie ze zijn.

Waarom doen mensen dit? Waarom willen ze zich verbergen? Waarom mag je niet laten zien wie je bent? Is dit niet de reden waarom woorden steeds meer aan betekenis inboeten? Hoe is diep menselijk contact – op geestelijk niveau - nog mogelijk?

Tenslotte:

Net als de meeste mensen hou ik niet van verandering. Ik streef ernaar om in dezelfde toestand te blijven waarin ik verkeer, want die is bekend en veilig. Tot ik door de kracht van het leven gedwongen word om te veranderen, te bewegen.

En je kijkt om je heen in je leven en je ziet zoveel mensen in situaties zitten waar ze wel uit willen maar ze zijn banger voor het onbekende dan het bekende, met aan het einde het feit dat ze in een cirkel van ongeluk, verdriet en frustratie blijven lopen. Wat is toch die angst die mensen blijft tegenhouden? En dan opeens, pats boem, het leven schudt de kaarten opnieuw en je krijgt een paar kaarten aangereikt. Nu moet je het spel weer spelen, maar het is een ander spel.

Het verhaal staat bol van dit soort zinnen. Als je een leuke groep mensen kent die openstaat voor discussie, en vooral in persoonlijk opzicht wil groeien, dan is dit een perfect boek om deze discussies op te starten.

Geert Kimpen maakt in het boek ook duidelijk dat wij even verantwoordelijk zijn voor deze wereld. God heeft de wereld niet perfect geschapen. Wij als mensen hebben een taak wanneer we op aarde komen en ieder mens moet zijn eigen taak volbrengen. Wat nog verder benadrukt wordt - althans zo lees ik het - is dat alles wat mensen doen eigenlijk het algemeen belang zou moeten dienen.

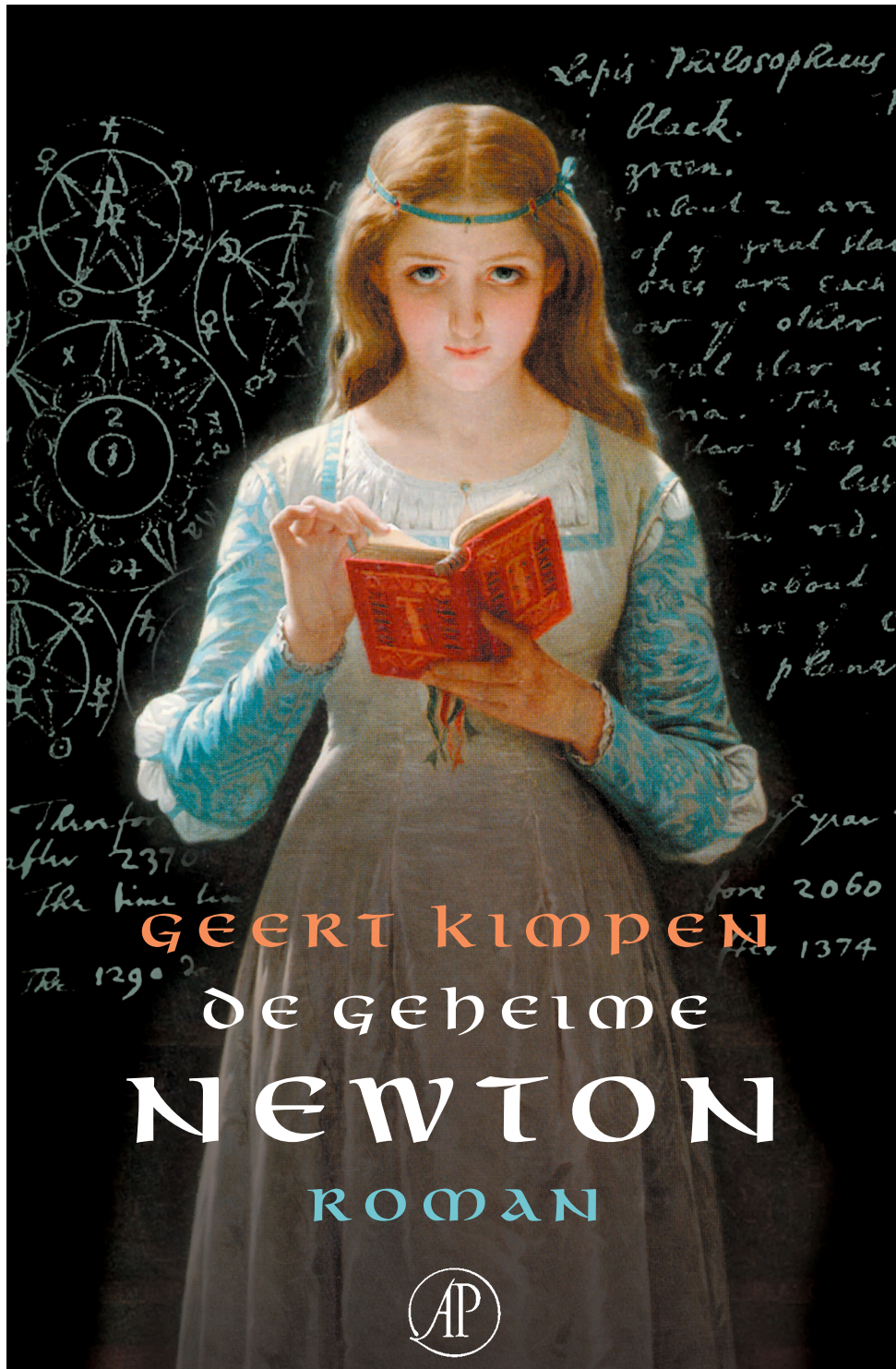
En misschien zouden we de woorden van Geert Kimpen goed in onze oren moeten knopen en ze onderdeel laten worden van ons hart.

ISBN 978 90 295 6664 3

Uitgegeven door De Arbeiderspers, eerste druk september 2008. Inmiddels al de tweede druk.

© 2009, Sérgio do Carmo

WIN EEN BOEK VAN GEERT KIMPEN!

PRISVRAAG

Dankzij medewerking van Uitgeverij De Arbeiderspers en de auteur organiseert Blanco Regel een prijsvraag. Maak dus kans op een exemplaar van *De geheime Newton* van Geert Kimpfen. En niet één, maar twee gelukkigen kunnen een boek winnen!

De vraag:

Sir Isaac Newton beschreef in zijn basiswerk de zwaartekracht en de drie wetten van Newton. Hierdoor werd hij de grondlegger van de klassieke mechanica werd. Wat is de titel van dat basiswerk?

Stuur je antwoord op voor 31 maart 2009 naar Sergio@blancoregel.org

De twee winnaars worden op 5 april 2009 in editie 13 bekend gemaakt.

U schrijft in *De Geheime Newton*: ‘Alles wat we doen, hoort het algemene belang te dienen, in plaats van ons persoonlijk belang. (...) Een wereld waarin iedereen zichzelf wegcijfert en zorgt voor de ander, is een wereld die zichzelf vernietigt. Vooruitgang wordt alleen geboekt wanneer mensen worden gedreven door eerzucht, ijdelheid, zucht naar rijkdom. Dat zijn onze werkelijke drijfveren.’

- In mijn beleving zijn zaken als eerzucht, ijdelheid en zucht naar rijkdom inderdaad de werkelijke drijfveren van de meeste mensen. Hoe denkt u dat je de drijfveren van die mensen kunt ombuigen naar een punt dat het het algemeen belang dient?

Het citaat is afkomstig van Saint Germain, een van de personages uit het boek, die met deze provocerende gedachten de denkwereld van Kit, het nichtje van Newton, op zijn kop zet. Het was een filosofie die in Newtons tijd geschreven was door de Nederlandse dokter De Mandeville in zijn “Fabel van de Bijen”.

Vele geleerden en prominenten hingen de filosofie aan en gingen zo ver om bij elkaar te komen in Hellevuurclubs, waar ze de duivel vereerden en orgieën hielden. Naar mijn idee is het noodzakelijk, om werkelijk tot een “hoger” bewustzijn te komen, om dan eerst je “lagere”

bewustzijn te erkennen. Want je hebt gelijk, in ieder van ons zit de zucht van ijdelheid, egoïsme, verlangen naar rijkdom enzovoort. Sterker – deze eigenschappen zijn ook nodig om te overleven en drijven ons om iets neer te zetten in de wereld. Tot zover kan ik me ook helemaal vinden in De Mandevilles theorie. Maar op een bepaald punt in je leven, kom je erachter dat wanneer je alleen maar wilt ontvangen voor jezelf, het rad van fortuin stukt. En dat is tegelijkertijd de hele kabbalistische filosofie tot zijn essentie teruggebracht; er is niets mis met de drang oneindig veel te willen ontvangen van het leven, maar zodra we niet meer geven, wordt de bron droog, en verliezen we alle plezier, vreugde en levenslust. Dit omdat geven en ontvangen in werkelijkheid één ding zijn.

‘Afgoderij zit in de mens ingebakken. (...) De mens moet leren om de goede keuzes in zijn hart te maken om zijn levensdoel te vervullen. Hij moet zijn eigen Schepping vervolmaken. Zodat hij zelf kan zeggen: “En ik zag dat het goed was”.’

- Denkt u dat er in de afgoderij van de mens ook “het zichzelf zien als een God” vervat zit? Zou je dat kunnen afleiden uit het idee dat de mens zijn eigen Schepping moet vervolmaken?

Ik ben er zelf van overtuigd dat ik God ben! Net zoals jij dat bent, en elke mens die er leeft, maar ook elk

dier, elke plant, elke ster, is een uitdrukking van God. God is niet een mijnheer met een grijze baard, maar de levende, creatieve, kosmische intelligentie waaruit alles is voortgekomen in het heelal. De bouwstenen van de mens zijn de bouwstenen van het heelal. Dat verbindt ons met elkaar, en daardoor moeten we niet verafgoden, namelijk één iets, een god, een mens, een boom of wat dan ook, boven al het andere stellen. We moeten alles met dezelfde eerbied benaderen als waarmee we “god” zouden benaderen. De mens is begiftigd met bewustzijn, en daardoor hebben wij het vermogen bewust te creëren. Niet als gevolg van evolutie of ontwikkeling, maar met onze eigen

© Petra van Vliet

“Iedereen wordt met een levensmissie geboren.”

kracht. En daardoor is aan ons de opdracht gegeven de Schepping te vervolmaken. Het is een grote verantwoordelijkheid, maar ook een grote gunst. We kunnen het aards paradijs creëren of de hel; aan ons de keuze.

‘Ik kijk om me heen, stel me vragen over wat ik niet begrijp, en probeer die dan op te lossen.’ (...) ‘Sommige waarheden kon je maar beter niet onder ogen zien’.

- Denkt u dat het goed is om altijd de waarheid te weten of zijn er ook “goede” leugens?

Ik geloof in de waarheid. Waarmee ik niet de werkelijkheid ontken dat het soms eenvoudiger lijkt in het leven om te liegen, of in een leugen te geloven. Helaas is de waarheid altijd sterker. Maar waarheid gaat gepaard met mededogen. Het impliceert niet dat je tegen iemand hoeft te zeggen; “Wat heb jij een afzichtelijke neus”. Dat is namelijk niet dé waarheid, maar jouw waarheid.

- Waarom denkt u dat mensen niet altijd de waarheid willen zien?

Daar zijn zoveel redenen voor als er mensen zijn. De waarheid is soms ongemakkelijk, ontvullend, pijnlijk. Dan kan het een gemakkelijker weg lijken om in een leugen te geloven. En dat kan je ook behoorlijk lang volhouden, tot je dood zelfs als je wilt. Ik veroordeel het ook niet wanneer mensen die keuze maken. Maar ikzelf ben gedreven door de zoektocht naar dé waarheid.

‘Voor God bestaat er geen tijd.’

- Wat is voor u het concept van tijd?

Dat is een pure abstracte indeling die door de

door de mens gemaakt is. Wij leven in een lineaire tijd die slechts in één richting beweegt; vooruit. We kennen gisteren, vandaag, en morgen, *that's it*. Maar dat is alleen maar door onze beperkte waarneming. Want we zijn ook ooggetuigen van de cyclische tijd; de seizoenen bijvoorbeeld die iedere keer weer terug komen, gedictieerd door de beweging van de aarde rond de zon. Maar dan hebben we het dus over een klein stipje in het hele heelal. Het is dus haast vanzelfsprekend dat wanneer we het perspectief veranderen, we in andere tijdsdimensies terecht komen. Zoals we kunnen “terugkijken” naar het ontstaan van de *big bang* hoe verder we in de ruimte kijken. We kunnen dus letterlijk naar het verleden kijken! Waarom zou dat niet voor de mens gelden? En waarom zouden we ook niet vooruit kunnen kijken? In de toekomst? In meerdere toekomsten tegelijk zelfs. En dan komen we in multidimensies terecht die het menselijk verstand en ervaring nú te boven gaan, maar vroeg of laat wel begrepen zullen worden. En dan wordt leven na de dood en dergelijke plots vanzelfsprekend, verklaarbaar, en geen vaag new age gezwets.

“We moeten onze lat altijd nóg hoger leggen dan in onze wildste droom.”

‘Pas wanneer je contact maakte met wat je diep in je hart wilde, hielpen de wetten van het heelal om het naar je toe te brengen. Maar wanneer je bang was of je verzetste, bleef het object van je begeerte net zulke banen om je heen maken als de maan om de aarde – een plagende verleidster die met haar vallende sluier om je heen danste, maar nooit dichterbij kwam en je gek maakte van verlangen.’

- Hoe maak je contact met wat je diep in je hart wilt? (Zeker gezien de “externe” druk die op vele mensen rust)

Naar mijn idee weet iedereen als kind perfect waarom hij hier op aarde is. Iedereen wordt met een levensmissie geboren. En wanneer we zo acht, negen jaar zijn weten we allemaal wat we willen worden. De een ontdekkingsreiziger, de ander balletdanseres enzovoort. Pas daarna komt er censuur van ouders en omgeving, wanneer we werkelijk studiekeuzes moeten maken. Terwijl in die kinderdromen onze essentie zit. Niet dat je daarom letterlijk ontdekkingsreiziger moet worden; maar je bent dan gedreven door ontdekkingen, door nieuwe paden, door onbekend terrein. Dat kun je op onnoemelijk veel manieren invullen in je

leven.

- En zelfs als je weet wat je diep in je hart wilt, hoe weet je dan dat je het zult bereiken?

Omdat je altijd genoeg talent hebt voor je levensmissie. Je levensmissie zit in je DNA, net als de capaciteiten om die te verwezenlijken, dat is met elkaar verweven. Wat niet wil zeggen dat je niet vaak op je bek zult gaan, en vaardigheden zult moeten leren beheersen, en heel veel moet leren. Maar wanneer het écht je levensmissie is, zal het je lukken. Op welke schaal, is niet te voorspellen, maar iedereen kan zijn levensmissie tot uitdrukking brengen, daar ben ik van overtuigd. Mijn vader wilde al als klein jongetje schrijver worden... wel, hij is onlangs op zijn 77ste gedebuteerd met zijn levensverhaal in Vlaanderen!

‘Net als de meeste mensen hou ik niet van verandering. Ik streef ernaar om in dezelfde toestand te blijven waarin ik verkeer, want die is bekend en veilig. Tot ik door de kracht van het leven gedwongen word om te veranderen, te bewegen.(...) Het leven was verandering, en wie zich daartegen verzette, vergiftigde langzaam maar zeker zichzelf met het vitriool van afgunst, verbittering, of – erger nog – ingebeelde tevredenheid.’

- Wanneer u naar de wereld van vandaag kijkt, heeft u het idee dat er veel mensen leven met een ingebeelde tevredenheid?

Helaas wel. En dat is iets waar ik eerlijk gezegd van gruw. Wanneer ik signeer vraag ik mensen altijd; wat is je droom of levensmissie, zodat ik daar iets over kan schrijven. Wanneer mensen me dan zeggen: “Ik heb geen dromen, ik heb alles wat ik wil, ik ben tevreden”, dan zou ik eigenlijk willen gillen. Misschien hebben ze dan inderdaad alles voor zichzelf, maar als ze ook maar eens één keer met empathie naar het journaal zouden kijken, dan kunnen ze niet tevreden zijn. Er is zoveel te doen voor de wereld. Hoe groot of hoe klein je ook wilt. Je mag niet tevreden zijn volgens mij zolang we niet in het aards paradijs leven. Als je geen wensen meer hebt voor jezelf, prima, maar dan zijn er nog miljoenen wensen voor de wereld te wensen en te realiseren.

- Hoe kunnen mensen door de muur van angst breken?

Ja, dat is voor vele mensen lastig. Soms kom je op een punt dat het onomkeerbaar is, dat je wel móét. Soms grijpt het leven in door dramatische of euforische gebeurtenissen. Bij een sterfgeval, of wanneer je ontslagen wordt, of je vrouw er vandoor gaat, of wanneer je hoteldebotel verliefd wordt, of vader of moeder wordt. Dat zijn ingrijpende gebeurtenissen die je dwingen om te kijken of je nog verder wilt

“Een godsdienst die oproept andere godsdiensten te bestrijden of uit te roeien kan nooit een godsdienst zijn.”

leven zoals je deed. Als je dan de moed hebt, je leven te heroriënteren, dan wordt zelfs het grootste lijden vaak een zegening. Maar ik geef toe, er is moed voor nodig. En dan ogen dicht en springen!

‘Geloof is een persoonlijke zaak.’

- In de afgelopen jaren lijkt religie een “revival” te maken. Christenen, moslims, lijken meer dan ooit aanwezig in het dagelijkse debat. Elke groep die beargumenteert waarom zij het ware woord uitspreken. Hou kijkt u naar deze ontwikkeling?

Tja, dat is tragisch. Alleen de verschillen worden benadrukt, en niet de overeenkomsten. Als we naar de drie grote westerse godsdiensten kijken, jodendom, christendom en islam, dan hebben ze in elk geval het oude testament gemeen met elkaar, die erkennen ze alle drie. Als er nu vanuit de basiswaarden van het oude testament naar overeenkomsten werd gezocht, dan zouden ze al heel wat dichterbij elkaar staan. Daarin treedt toch dezelfde “god” op, zou je denken. Er zijn toch geen drie goden hierboven die elkaar ook bevechten, daar moet je toch ontzettend naïef voor zijn? Dus als we kijken op welke vlakken we die god gemeenschappelijk kunnen definiëren, en inzien dat al de rest slechts jasjes zijn, uiterlijke manifestaties van eerbetoon aan die god, dan zouden we elkaar kunnen respecteren. We hebben er geen moeite mee te accepteren dat Marokkanen graag couscous eten en wij patat. De religieuze verschillen zijn in wezen niet meer dan dat: culturele en sociale verschillen. Maar de essentie is hetzelfde. Een godsdienst die oproept andere godsdiensten te bestrijden of uit te roeien kan nooit een godsdienst zijn.

‘Als we dit toestaan, kunnen we wel stoppen met ons boek. Met ons onderzoek. Met onze vrije manier van denken. Alles zal getoetst worden aan de katholieke dogmatiek. Alles wat niet binnen dat wereldbeeld past, zal verboden worden. Ken je geschiedenis!’

- Theaterstukken die worden verboden en cabaretiërs die uit angst bepaalde grappen niet meer maken. Hoe kun je, denkt u, vandaag de dag nog vrij denken en dat ook uiten?

Hoewel ik natuurlijk volmondig voor vrijheid van meningsuiting ben, vind ik toch dat men in

Nederland daar soms teveel in doorslaat door onbeschoft gedrag. Wat is er grensverleggend aan een cabaretiër die een gehandicapte man voor rotte vis uitmaakt in de zaal? Moet dat echt kunnen? En als het kan, moet de theaterdirecteur ook het recht van vrijheid hebben, die cabaretiër niet langer welkom te verklaren. Moet humor werkelijk zo plat en kwetsend zijn? Ik vind met name op het terrein van de kunsten dat er vaak teveel gegoocheld en geschermd wordt met vrijheid van meningsuiting. Een kunstenaar mag inderdaad alles zeggen, maar laat hem ook even nadenken in welke vorm, en of het doel het middel heiligt. We krijgen natuurlijk geen fraai voorbeeld in de politiek, waar men elkaar ook voortdurend voor rotte vis uitmaakt, en men ook krampachtig op zoek gaat naar de verschillen in plaats van naar de overeenkomsten, alleen om zijn eigen bestaansrecht te bevechten. Hoeveel linkse partijen zijn er wel niet in Nederland; is dat niet een beetje belachelijk? Wie kan er zeggen wat het exacte verschil is tussen die verschillende partijen? En hoever gaat vrijheid van meningsuiting? Valt porno daar ook onder? En kinderporno dan? Ik denk dat in wezen iedereen moet kunnen denken en voelen wat hij wil en dat moet kunnen uiten, maar wel op een manier die de grenzen van de ander respecteert. Als we roepen; alle moslims zijn terroristen, ja, dat is om problemen vragen toch?

‘Ze stond erom bekend openbaar haar controversiële ideeën te uiten, zoals de overeenkomst die ze zag tussen Mohammed en Mozes.’

- Ik kon in het boek haar controversiële ideeën niet vinden. Kunt u de overeenkomsten uitleggen?

Het gaat hier om koningin Christina van Zweden, een zeer boeiende, maar helaas weinig bekende vrouw uit de geschiedenis. Haar levensmissie was om de grote godsdiensten te verenigen. Ze heeft daartoe een congres opgezet in Rome, uniek in de wereldgeschiedenis!, waar moslims, christenen en joden geprobeerd hebben zich te verenigen. Onbegrijpelijk dat bijna niemand dat weet. Mozes is degene aan wie de Thora, de eerste vijf boeken van het Oude Testament geopenbaard werden. En Mohammed erkende die vijf boeken als de heilige schrift. Dus daar liggen enorme overeenkomsten tussen joden enerzijds en islamieten anderzijds. In oorsprong waren het natuurlijk ook letterlijk broeders, waarbij de ene broer Izaak de voorvader is van de Joden, en de andere broer Ismael, de voorvader van de Arabieren en islamieten. Beiden zonen van Abraham. De mooiste uitspraak van koningin

Christina vind ik: een mens moet zichzelf blijven overtreffen, tot het einde toe. Het is niet voor niets het motto van het boek.

‘Luister nooit, echt nooit, naar iemand die wil dat je ophoudt met jezelf vragen te stellen. Zelfs al is het je moeder. Je hele leven zullen mensen willen dat je blijft zoals je bent. Ze zullen je afraden om risico’s te nemen. Ze zullen je bekritisieren wanneer je ongebaande paden bewandelt. Maar je moet altijd je hart volgen. Altijd vragen stellen, en nooit genoeg nemen met nietszeggende antwoorden.’

- Kunt u ons misschien een of twee voorbeelden geven uit uw eigen leven waarin u geconfronteerd werd met kritiek omdat u uw hart wilde volgen en hoe u daarmee bent omgegaan?

In mijn theatertijd maakte ik toegankelijke voorstellingen met veel humor, die wel degelijk ergens over gingen, maar uiteindelijk altijd een boodschap van hoop en geloof in de liefde uitdrukten. Dat was *not done* in de theaterwereld, waarin alle hedendaagse voorstellingen gaan over de zinloosheid van het bestaan, het onvermogen van de mens, en hoe mensen elkaar afmaken. Ik ben dus ook nooit geaccepteerd door het theaterwereldje, en werd in bijvoorbeeld *De Volkskrant* afgemaakt. Frikadellentheater noemde ze het, als verwijzing naar mijn Belgische achtergrond. Maar ook omdat veel mensen frikadellen lekker vinden. En dat klopte: de zalen zaten bij mij vol en bij mijn artistieke doemdenkende collega-theaterregisseurs vaak niet. Dat is dus zo’n voorbeeld van toch je eigen weg gaan, ook al krijg je niet de artistieke erkenning, waar ik natuurlijk ook op hoopte. Natuurlijk deden die recensies pijn, maar ik kon ook geen ander theater maken, het hoorde bij mij, het was wat ik wilde vertellen. Een ander voorbeeld; ooit heb ik een hele dramatische periode meegemaakt waar mijn familie zich over schaamde. Ik had er een verhaal over geschreven en *Nieuwe Revu* wilde het publiceren als voorpaginaverhaal. Ik wist dat ik mijn ouders daar pijn mee deed, maar heb het toch gedaan. Omdat ik vind dat je als mens en als ‘kunstenaar’ je hart moet volgen. En uiteindelijk hebben mijn ouders het wel gerespecteerd.

‘Ik dacht dat een kunstenaar vanuit zijn hart werkte, in plaats van vanuit zijn portemonnee.’

- Hoe kijkt u naar al die kunstenaars die puur vanuit geldelijke motieven hun kunst lijken te maken? En denkt u dat het effect heeft op het resultaat van hun kunstwerk?

Ik weet het niet. Ik vind dat kunst ook een economische component heeft waar we niet te flauw over

over moeten doen, integendeel. Ik vind rijk zijn en kunstenaar zijn beslist geen dingen die in tegenspraak met elkaar zijn. En of de kunstenaar daarmee om kan gaan, of verleid wordt om dan kunst te gaan maken die nóg meer geld opbrengt en zichzelf herhaalt... tja, dat is zijn dilemma. Zolang er mensen zijn die het willen kopen, doet hij niemand kwaad. Ik heb meer moeite met mensen die jarenlang “de kunstenaar uithangen”, uitkeringen en subsidies opstrijken, maar waar niemand zich afvraagt of het nu werkelijk zo belangwekkend is wat ze doen. Ik vind dat je kunst niet alleen voor jezelf maakt, tenminste dat mag wel, maar financier het dan ook zelf. Als er geen interesse of publiek is voor je kunst, dan zou ik zeggen, doe er lekker iets anders naast.

“Ik heb eerlijk gezegd geen hoge pet op van het gros van de journalistiek.”

© Petra van Vliet

‘Kan het toeval zijn dat slechts twee van de vier testamenten iets vertellen over Jezus’ kinderleven tot zijn twaalfde, net voor zijn bar mitswa? Dat we in geen van de vier testamenten iets lezen over de daaropvolgende achttien levensjaren, en ze zijn leven pas weer oppakken vanaf zijn dertigste? Of kunnen we vermoeden dat hier een aantal hoofdstukken is weggesneden?’

- Wat denkt u?

Tja, het is gewoon zo dat de nieuwe testamenten vervalst zijn. Ze wemelen van de corrupties. Dat is bewezen, ook door Newton die dat als een detective onderzocht heeft. Over Jezus’ jeugd bestaan talloze verhalen in andere testamenten die niet erkend zijn, dus het is niet ondenkbeeldig dat die ook in deze vier testamenten stonden maar weggesneden zijn. Om bijvoorbeeld de rol van de vrouw weg te snijden. Want dat Jezus getrouwd is geweest, is evident. Je kon als Joodse rabbi niet preken als je niet getrouwd was.

‘Je moet immers nooit iets geloven wat je niet zelf hebt onderzocht. God had ons geen vrije wil gegeven als Hij van ons goedgelovigheid had verwacht. (...) Wie de Bijbel letterlijk neemt, is een dwaas.’

- Heeft u niet de indruk dat er horden gelovigen zijn die direct afgaan op het geschreven woord

zonder zich allerlei vragen te stellen? Welke gevaren ziet u op dit moment?

Ja, de bijbel is een prachtig, maar moeilijk boek. Als je het letterlijk neemt, is het een vreselijk boek. Maar zoals de kabbalisten al wisten is het een gecodeerd boek, met meer dan 70 verborgen lagen onder de teksten. Die zijn interessant, verbluffend en onthullend over alle vragen die de mens zich kan stellen. Maar de meeste gelovigen beperken zich natuurlijk tot de interpretatie van wat er woordelijk staat. En we zien tot wat dat leidt. Alleen het christelijke geloof kent al tientallen afsplitsingen van een net iets andere interpretatie van dezelfde woorden. En bij de moslims is het niet anders. Dus een nuchtere, rationele studie van de teksten zou heel veel onweer uit de lucht nemen, maar of we daar al aan toe zijn? Daar heb je een gezaghebbende stem voor nodig die voor al die verschillende stromingen autoriteit of geloofwaardigheid heeft. Vroeg of laat kan het echter niet anders of we lachen om al die dwaze verschillende interpretaties met elkaar.

‘Als God niet oordeelt, wat geeft dan de mensen het recht elkaar te veroordelen om hun anders-zijn? Als je jezelf ontkent in je puurste essentie, hoe kun je dan ooit enige ontwikkeling doormaken? Toch geloofde hij dat ieder mens wist dat hij elk moment de keus had tussen goed en kwaad. De mens was uitgerust met een zintuig dat hem precies vertelde wanneer hij die dunne scheidslijn overstak. Welk mens heeft het recht iemand anders te doden omdat die een andere geloofsovertuiging heeft dan wij?’

- Wanneer we het nieuws volgen, van vandaag, van gisteren, hoe denkt u dat de toekomst er uit zal zien? Is er hoop?

Ja, er is hoop. Natuurlijk komt er een dag dat we zullen zeggen: waar zijn we mee bezig? Een dag dat we zullen zeggen: en nu nemen we onze verantwoordelijkheid op. Een dag dat we zullen kiezen voor dialoog, in plaats van elkaar de hersens in te slaan. Ik denk dat we onze hoop op vrouwen zullen moeten stellen. Zij zijn in staat tot die grote ommekeer. Misschien moet er net zoals bij de Grieken destijds maar eens een staking komen van vrouwen wereldwijd die weigeren de liefde te bedrijven zolang hun mannen oorlogvoeren. Het zal snel afgelopen zijn. En tegelijkertijd zijn er ook veel prachtige initiatieven, ook in Israël zijn er vele projecten waarbij joden en islamieten wel met elkaar samenleven, wel elkaar respecteren en elkaar zelfs vergeven. Uiteindelijk zullen we het leren, daar ben ik rotsvast van overtuigd. Neem nu milieubewustzijn. Hoe snel is dat niet gegaan. Twintig, dertig jaar geleden nog bekommerde niemand zich daarom, ikzelf inclusief. Maar op een bepaald moment wordt het zo kritisch

dat we schrikken en zeggen, nu moeten we wel.

‘Om de maan te kunnen raken, moet je op z'n minst op de sterren mikken, dacht hij.’

- Zou u deze prachtige zin kunnen uitleggen?

We moeten onze lat altijd nóg hoger leggen dan in onze wildste droom. Stel dat je ervan droomt om Olympisch kampioen hoogspringen te worden, en je traint altijd met een lat die op één meter hoogte ligt. Dan zal je na een tijdje perfect over één meter kunnen springen, maar kampioen word je natuurlijk niet. Leg je de lat bij de trainingen op twee meter, dan haal je misschien nooit die twee meter, maar wellicht wel één meter tachtig, of meer. Hoe groter ons doel, hoe meer we bereiken. Dus omdat de sterren verder zijn, kunnen we beter op de sterren mikken, als we de ambitie hebben om de maan te raken.

‘Misschien hebben ze u vergeefs bang gemaakt. Maar hebben ze u gedwongen om naar hen te luisteren? Had u ook niet zélf de verantwoordelijkheid om hun woorden te wikken en te wegen met uw eigen verstand? Want net zoals u zich overleverde aan hun doemvoorspellingen, zo levert u zich nu over aan dit volksgerecht. U mag gelegitimeerd deze mannen bekogelen. Als ze sterven, bent u weer niét verantwoordelijk. Het was immers toch door de rechter bevolen? En bovendien: het was toch niet úw steen die hen gedood had? Nee, niemand kan zeggen van wie de steen was die hun fataal werd. U kunt allen uw handen wassen in onschuld. Of niet?’

- Had u het gevoel, toen u dit schreef, dat u het ook had over de dag van vandaag?

Ja, absoluut. Mij staan nog glashelder voor ogen de tv-beelden toen Dutroux gearresteerd werd. Meer nog dan door Dutroux was ik geschokt door de woedende mensenmenigte die hem toeschreeuwde. Zij waren zo van haat doortrokken en zouden hem levend gevild hebben en verscheurd, waren ze in de gelegenheid geweest. En dan is er weinig verschil meer tussen de misdadiger, en het ‘onschuldige’ publiek. Ze schreeuwden niet naar het beest in Dutroux, maar naar het beest in zichzelf dat ze op Dutroux projecteerden. We zijn allemaal tot misdaden in staat wanneer ons

“Als we allemaal doen waar we het beste in zijn, en ons talent aan de wereld schenken, dan hebben we geen tijd meer voor oorlog en andere onzin.”

leven net iets anders gelopen was, of wanneer de omstandigheden net iets minder comfortabel zijn dan waar we doorgaans in leven. Dus om met een aloude wijsheid van Jezus te antwoorden; wie zonder zonde is, werpe de eerste steen. Haat met haat bestraffen, lost niets op.

‘Maar nu was het de vraag of ook zijn grootste ontdekkingen het cynisme en het dogmatische denken van de wereld zouden kunnen trotseren.’

- Wat is naar uw gevoel op dit moment het grootste dogma?

Het dogma dat wetenschap waar is. Wetenschap is alleen maar waar binnen de beperkte context van de werkelijkheid zoals we die nu kennen, en wat we kunnen waarnemen. Wat we nu voor waar aannemen zal over een paar honderd jaar middeleeuwse kennis zijn. Wat we nu af doen als zweverig en spiritueel zal dan wetenschappelijk verklaard kunnen worden. Ik pleit voor openheid van geest. Er zijn dingen die we nu niet kunnen verklaren, maar het is dogmatisch denken om dat af te doen als onzin. Voortdurend gaan gevestigde theorieën op de kop, dat is ook gezond. Er is zo veel dat we nog niet weten. In Newtons tijd was wetenschap of natuurfilosofie, en spiritualiteit één

“Ik wil lezers bij hun nekvel grijpen bij de eerste bladzijde en niet meer loslaten tot de laatste.”

studie, waarbij beiden elkaar voorthielpen en inspireerden. Newton haalde bijna al zijn inspiratie uit alchemie en kabbala. Maar ik heb wel hoop dat we stilaan teruggaan naar een kruisbestuiving, en dat we dan weer opzienbarende ontdekkingen zullen doen.

Zowel in *De Kabbalist* als in *De geheime Newton* draait er veel om liefde. Wat betekent liefde eigenlijk voor u?

De seksuele liefde is de brandstof van het leven. Alles ontstaat uit verlangen van het mannelijke naar het vrouwelijke. Zelfs het universum is ontstaan doordat een piepklein celletje, noem het een eicelletje, geïnjecteerd of bevrucht werd en explodeerde tot het reusachtige universum dat we nu kennen. Het is een enorme aantrekkingskracht die leidt tot de veelzijdigheid van de natuur. De behoefte zich steeds opnieuw voort te planten in nog rijkere uitdrukkingvormen, nog betere versies. Daarnaast maakt de liefde ons volledig. Wanneer we onze zielsverwant ontmoeten, of de andere helft van onze ziel, herkennen we in hem of haar de grootst mogelijke versie van onszelf. Wanneer we verliefd zijn, plaatsen we de ander op een voetstuk. We zien zijn grootsheid, zijn perfectie. Maar eigenlijk zien we niets

anders dan het spiegelbeeld van onze eigen potentie waar de ander ons aan herinnert. Twee mensen komen bij elkaar om elkaar te stimuleren die grootst mogelijke versie te worden.

Is de tragedie van de mens niet uiteindelijk het feit dat wanneer we tegen de liefde aanlopen we het vaak niet eens herkennen?

Ja, soms moet je je gewoon durven overgeven. In onze tijd is het vaak zo dat we allemaal wonden meedragen door eerdere relaties die mislukten, en ons daarom na verloop van tijd niet meer durven te geven, niet meer durven te geloven dat het dit keer wel goed zal gaan. En dat we ons dus heel erg indekken, voorzichtig zijn en ons geluk hypothekeken. Mijn grootste *eyeopener* was toen mijn vrouw Christine bij ons allereerste afspraakje vroeg: hoe zie je onze toekomst. Ik was daar totaal nog niet mee bezig. Ik was bezig of er die avond gekust ging worden of niet. Dus ik antwoordde iets als: we zien wel waar het schip strandt. Ze trok haar jas aan en zei: dan kunnen we er beter meteen mee ophouden, want als je uitgangspunt is, we zien wel waar het schip strandt, weet je één ding zeker: dat het schip zal stranden! We moeten niet verbitterd worden over eerdere mislukkingen, dat zijn ervaringen die

we nodig gehad hebben, om te leren hoe het niet moest, zodat we de volgende keer niet meer dezelfde fouten hoeven te maken.

Zowel in *De Kabbalist* als in *De geheime Newton* staan er cursief gedrukte woorden in de tekst waar je voor de uitleg naar uw website moet gaan. Waarom is daarvoor gekozen?

Bij beide romans, met *Newton* nog iets meer, is de eerste vraag die bij de meeste lezers wordt opgeroepen: wat is hiervan waar? Dat is wat ik uitleg op de website. Bij elk aspect of personage dat in het boek langskomt, kun je de historische werkelijkheid naast mijn roman leggen. Daarbij teken ik aan, dat alles wat in beide boeken staat op bronnen is gebaseerd. Natuurlijk zijn de feiten omwille van de vorm, een roman, geromantiseerd, geïnterpreteerd of gecomprimeerd. De zaken die in *Newton* gebeuren, beslaan in werkelijkheid een tijdsperiode van meer dan 50 jaar in zijn leven bijvoorbeeld. Maar als lezer zul je wellicht dat gevoel niet hebben, daar volgen de gebeurtenissen elkaar in snel tempo op. Want ik heb natuurlijk wel een roman geschreven en geen biografie. Maar vele van mijn lezers zijn ook schatgravers, onderzoekende geesten, en als gratis service om hun honger te

bevredigen naar meer, heb ik de website toegevoegd als extra dimensie aan het boek.

U heeft het in de tekst over “de scheppende kracht van woorden”. Heeft u niet de indruk dat er door de tijd heen woorden – door het veelvuldig of verkeerd gebruik – uitgehold worden? Is er iets dat boven woorden staat?

Woorden zonder oprechte intentie zijn hol, dat is waar. Maar de woorden op zich niet. Wanneer we zorgvuldig met taal omgaan en onze woorden kiezen, kunnen zelfs de woorden “ik hou van jou” totaal fris klinken alsof het de eerste keer is dat een mens ze heeft uitgesproken. Maar natuurlijk zijn soms beelden of muziek veel krachtiger dan woorden. Ze kunnen ons primair raken, meteen binnenkomen, terwijl we bij woorden de omweg van het verstand en de interpretatie hebben.

Heeft u door de religieuze toon in uw boeken kritiek gekregen? En zo ja, hoe bent u daarmee omgegaan?

Het is gek dat je in deze tijd bijna provocerend bent om over dit soort onderwerpen te schrijven zonder cynische boodschap. Terwijl het mijn inziens een van de grootste thema's is die een schrijver kan kiezen. Het zijn de vragen die de mens zich afvraagt sinds hij kan denken. Ik geloof dat ik in die zin, zeker wat jonge, nieuwe schrijvers betreft, een buitenbeentje ben in het huidige literaire wereldje. Het is niet *bon ton* om serieus over god te praten of te schrijven. Maar kwam er maar kritiek, dan kwam er tenminste een gesprek op gang. Nee, ik word eerder genegeerd. “Serieuze” programma's als Pauw en Witteman nodigen me niet uit. Ze besteden liever aandacht aan een kookboek van Ronald Giphart met gerechten van zijn vrouw, dat in dezelfde periode als *Newton* uitkwam. Terwijl het succes van mijn boeken duidelijk aantoont dat er een grote behoefte is om over deze onderwerpen te praten en na te denken. Maar de traditionele media lopen natuurlijk per definitie tien jaar achter met wat werkelijk in de maatschappij leeft. Journalisten

© Petra van Vliet

behoren tot de meest conservatieve beroepsgroep, ook al denken ze dat ze progressief zijn. Ze kakelen meestal slechts elkaars mening na, in tientallen versies. Werkelijk

originele denkers zijn uiterst zeldzaam in het medialandschap, zo voor de vuist weg kan ik er eigenlijk maar één opnoemen: Joris Luyendijk.

Dit is bijvoorbeeld één van de zeldzame interviews dat gehouden wordt door iemand die mijn boeken werkelijk gelezen heeft. Geloof me dat in meer dan vijftig procent van de gevallen, de journalist in kwestie dat niet doet. Dan komen ze je interviewen en zijn er bijna trots op dat ze het niet gelezen hebben, omdat ze “dan net zo onbevangen” zijn als de mensen die het gepubliceerde interview zullen lezen... Kom nu, als journalist ben je toch nieuwsgierig? Dat moet toch je gedrevenheid zijn? Je moet toch altijd méér weten dan je publiek? Je moet toch uit zijn op unieke uitspraken, unieke onthullingen? Nee, ik heb eerlijk gezegd geen hoge pet op van het gros van de journalistiek.

Door de boeken die ik van u gelezen heb, vraag ik me af hoe u kijkt naar de wereld van vandaag of naar de maatschappij in het algemeen?

Er is nog veel werk aan de winkel, maar ik zie vooral hoop. Naast alle negatieve nieuws dat elke dag het journaal haalt, is zoveel positiefs te melden dat nooit genoemd wordt. De media leven bij gratie van slecht nieuws, denken ze. Ze denken dat wij dat willen zien, en staan te juichen wanneer weer ergens een oorlog uitbreekt, een bank omvalt, of een vader zijn gezin uitmoordt. Anders hebben ze geen werk. Ik denk dat wanneer we de journalistiek eens op een andere manier gaan bedrijven, wanneer die zichzelf eindelijk eens opnieuw gaat uitvinden, dit al een enorme invloed zou hebben op de wereld. Natuurlijk gaan we het uiteindelijk redden. Natuurlijk gaan we uiteindelijk tot inzicht komen, tot verantwoordelijkheid voor deze planeet, onze toekomst en onze kinderen. Als we allemaal doen waar we het beste in zijn, en ons talent aan de wereld schenken, dan hebben we geen tijd meer voor oorlog en andere onzin.

Denkt u dat de mens eigenlijk de oneindigheid niet begrijpt? Of dat we tegelijkertijd de eindigheid van dingen ook niet begrijpen?

We hebben inderdaad allemaal een dramatisch beperkte kijk op de werkelijkheid. We denken allemaal dat we de navel van de wereld zijn, en zien zo vaak niet verder dan onze neus lang is. We hebben geen historisch besef, geen idee van de invloed die ons handelen heeft op het geheel. Alle oorlogen die

“Net zoals in de journalistiek vind je met name in Nederland weinig originele denkers. Het is veelal wat grachtengordelgeneuzel.”

buiten woeden, zijn niet meer dan projecties van de oorlogen die we zelf op minischaal voeren. De werkelijkheid om ons heen, is een spiegelbeeld van onze overtuigingen. Wanneer we niet langer in het concept oorlog geloven, zullen oorlogen verdwijnen, zo simpel is het. Daarom is het noodzakelijk om met een spiritueel besef in het leven te staan, om de waan van de dag te leren ontstijgen. Om alles in een groter geheel te leren zien. Maar dat komt wel, daar geloof ik in.

In uw beide romans zit duidelijk heel veel research. Hoeveel tijd is er aan research opgegaan voor beide boeken?

De Kabbalist heb ik in veertien maanden geschreven, *De geheime Newton* in twee jaar. Dat is schrijven en research samen. Dat proces gaat gelijk op. Ik ben niet een schrijver die eerst een jaar lang zich in research stort en dan gaat schrijven. Bij het begin heb ik een globaal idee wat ik wil schrijven en over wie. En gaandeweg tijdens het schrijven doe ik research naar dingen die ik dan moet uitzoeken, moet weten, omdat ik ze nodig heb voor mijn verhaal. Soms verdwaal je dan natuurlijk zonder concreet plan vooraf. Tientallen hoofdstukken belanden in de vuilnisbak, omdat het zijwegen blijken te zijn die het grotere verhaal niet dienen. Maar dat vind ik niet erg. Uit mijn theatertijd ben ik gewend te schrappen. Dat doet me in zijn algemeenheid weinig pijn. Ik kan goed schrappen.

Hoe werkt u een boek tevoren en tijdens het schrijven uit? Qua personages? Qua plots? Qua scènes?

Heel globaal dus. Heel algemeen. Bij *De Kabbalist* wilde ik meer over de kabbala weten. Wat het was, maar vooral wat je ermee kon. In Chaim Vital vond ik een historisch personage waar ik me vanaf het begin in herkende en die het ideale voertuig was om het verhaal te vertellen. Zijn verhaal dat deels ook het mijne is. Hij is de kapstok waar ik alles wat ik zelf wilde weten aan op kon hangen omdat hij dezelfde vragen stelde als ik. Daarnaast kom ik al vrij snel tot een vorm-format. In het geval van *De Kabbalist* waren dat de 72 geheime namen van god, die ik gebruikte als indeling voor 72 hoofdstukken. Dat vind ik leuk, omdat het mijn fantasie inperkt. Zo'n soort globale structuur behoedt je om te veel te verdwalen. Bij *Newton* had ik oorspronkelijk ook zo'n plan. Ik wilde dit verhaal indelen volgende de tabel van Mendeljev: de scheikundige elementen. Maar daar kwam ik niet uit. Ook de grote indeling in zeven delen, voor de zeven alchemistische processen, heb ik op het einde

laten vallen. Maar ze zijn me wel behulpzaam geweest bij het schrijven, om mijn geestdrift te structureren en in te dammen. Maar het meeste ontstaat spontaan, elke dag opnieuw, zonder vooraf bedacht plan. Ik schrijf elke dag één hoofdstuk. En dat probeer ik zo spannend mogelijk te maken. Zo spannend dat ik me de volgende dag afvraag bij herlezing: hoe gaat dat aflopen. Zo hou ik me iedere dag een wortel voor. Ik wil zelf weten hoe het afloopt!

Welk woord of bijvoeglijk naamwoord zou u voor uw oeuvre plaatsen?

Het is nog een heel klein oeuvre natuurlijk. Dus ik weet het niet. Door nu een woord te kiezen zou ik mijn toekomst inperken. Ik wil nog vele wegen openhouden. *Newton* was misschien een gewaagde keuze als onderwerp na een boek als *De Kabbalist*. Het vergt wat overtuigingskracht om mensen die helemaal *into De Kabbalist* zijn, te overtuigen dat ook *Newton* een inspirerend onderwerp is, omdat de meesten hem associëren met een saaie wetenschapper. Hoe kan een "spiritueel" schrijver daar nu over schrijven. Maar ik wil mezelf, en mijn lezers, blijven verrassen. Ik probeer in de eerste plaats in elk geval zo spannend mogelijke romans te schrijven. Dat is mijn eerste doel. Ik wil lezers bij hun nekvel grijpen bij de eerste bladzijde en niet meer loslaten tot de laatste. En binnen dat spannende verhaal, wil ik als sublaag de grote vragen des levens ter sprake brengen die ik mezelf stel. En daar wil ik zo concreet mogelijke antwoorden op zoeken. Iedere keer weer meer en beter en dieper.

Heeft het schrijven van deze boeken uw waarden/normen over menselijke relaties veranderd? Kunt u dat eens uitleggen?

Ja, je kunt dit soort boeken niet schrijven, wanneer ze niet uit een gedreven zoektocht voortkomen naar je eigen waarheid. Enerzijds heb ik bijvoorbeeld door de filosofie van de kabbala geleerd me te ontdoen van zonde. Ik ben katholiek opgevoed en daar wordt de mens gezien als een zondig iets, die verschrikkelijke dingen doet, met een god die hem voortdurend in de gaten houdt, en al zijn handelen op een weegschaaltje wikt. Daar ben ik mee klaar. Fouten maken hoort bij het leven. Met zondebesef of berouw schiet niemand iets op. Het is de vraag wat je ermee doet als je inziet dat je iets fouts hebt gedaan. Wat je eruit leert. Hoe je het gedane mogelijk weer goed kunt maken. En een ander belangrijk aspect is dat ik het goddelijke in elk mens ben gaan zien. Daardoor veroordeel je veel minder snel. Je begrijpt dat iedereen een reizend

zieltje is met zijn lessen die hij te leren heeft. Daardoor is het gemakkelijker om van iedereen die je ontmoet te houden.

Wat heeft u als mens verkregen door het schrijven van uw boeken?

Een reden om iedere dag vrolijk om vijf uur 's ochtends op te staan. Als theaterregisseur, mijn vorige beroep, was ik uitgeblust geraakt. Die rol paste niet meer bij me, en ik had werkelijk een hekel gekregen aan dat werk. Nu doe ik wat ik het allerliefste doe. Ik kan ál mijn tijd besteden aan het zoeken naar antwoorden op de vragen die ik me altijd al gesteld heb. En ik kan wat ik ontdek delen in de vorm van spannende verhalen. En ik ontmoet voortdurend mensen die zich dezelfde vragen stellen. Ik voel me erg rijk hierdoor.

Waarin onderscheidt u zichzelf van andere auteurs?

In "mijn genre" zijn slechts twee of drie auteurs werkzaam in de wereld. Natuurlijk is er verwantschap met Paulo Coelho, die de spirituele roman op de wereldkaart heeft gezet. Er is verwantschap met Dan Brown, die dat op een thrillerachtige manier heeft gedaan. Maar verder? Misschien ken ik ze niet, maar zie ik weinig hedendaagse auteurs die zich bezig houden met deze thema's. Ik voel me natuurlijk wel verwant met een Herman Hesse, of een Umberto Eco. Ik schrijf ook niet om het schrijven. Ik bedrijf geen literatuur. En dat is het grootste onderscheid denk ik. Zoveel schrijvers met name in Nederland zijn ontzettend bezig om literatuur te bedrijven. Met de vorm. Met de literaire kritiek. Daar ben ik geen seconde mee bezig. Mijn vragen zijn de essentie, en mijn boeken zijn het middel. Had ik kunnen schilderen, dan had ik er schilderijen over gemaakt. Ik denk dat mijn boeken in die zin uit noodzaak worden geboren, en niet omdat er per sé een nieuw boek moet komen. Mijn boeken gaan gelijk op met mijn persoonlijke ontwikkeling.

Waar moet een boek aan voldoen om het te laten slagen?

In de eerste plaats moet het je meeslepen denk ik. Het moet een verhaal vertellen waarvan je als lezer wilt weten hoe het afloopt. En daarnaast moet het je aan het denken zetten. Je moet je kunnen identificeren met de dilemma's van de personages en je voortdurend afvragen: wat zou ik doen. Zelfs al doen die personages de meest rare of afwijkende dingen, moet je jezelf

kunnen blijven afvragen: hoe zou ik reageren. En de echt goede boeken kunnen je daarnaast inspireren en diep raken. Na lezing van een goed boek zou je als mens een beetje veranderd moeten zijn. Een boek moet een goede vriend geworden zijn.

Waar stoort u zich aan in boeken?

Aan literaire hoogstandjes. Vormexperimenten omwille van het experiment. Dan heb ik veel meer respect voor spannende thrillers. Of een boek als dat van Kluun, dat werkelijk een oprecht, authentiek hartverscheurend verhaal vertelt. Ik heb een hekel aan aanstelleritis. Had ik in het theater ook. Er wordt zoveel overbodig theater gemaakt, dat alleen voor andere theatermakers gemaakt wordt. Maar gisteren zag ik een ouderwetse musical over *Op Hoop van Zegen*, van Heijermans. Ik heb gejanikt. Zo mooi, zo puur, zo spannend. Geen toeters en bellen. Gewoon tien acteurs die een spannend inlevend verhaal vertellen. Misschien is Heijermans wel een van Nederlands grootste schrijvers, bedenk ik me nu.

Wat ervaart u op dit moment als een probleem in de literaire wereld?

Het snobisme. Net zoals in de journalistiek vind je met name in Nederland weinig originele denkers. Het is veelal wat grachtengordelgeneuzel. Mensen die eigenlijk allemaal hetzelfde denken, en uit die bloedarmoede, vluchten in vorm en literatuurderij. Provoceren om te provoceren. Veel wol, weinig inhoud. En de media natuurlijk die dat bevestigen. Die achter die goden aanlopen en daar allemaal hetzelfde interessante meninkje over verkondigen. Er wordt eerlijk gezegd weinig belangwekkends geschreven, denk ik. Iets wat werkelijk mensen aan het denken zet, een andere visie verkondigt. Let wel, ik spreek in zijn algemeenheid, want natuurlijk zijn er uitzonderingen.

'Nederigheid is de belangrijkste eigenschap van een man die tot kennis is gekomen,' vervolgde Cordovero terwijl hij strak naar Chaim keek. 'Hoe we met elkaar omgaan als mensen is een spiegel van onze spirituele ontwikkeling.'

- Bedoelt u hier nederigheid ten opzichte van de

© Petra van Vliet

“Er wordt zoveel overbodig theater gemaakt, dat alleen voor andere theatermakers gemaakt wordt.”

“Het is wel naïef als we niet het verband zien tussen de toestand in de wereld en onze eigen gemoedsgesteldheid.”

schepping in het algemeen, of ten opzichte van andere mensen?

Beide. Ontzag voor de wereld, de natuur, en de mens. Het is toch een wonder hoe alles in elkaar steekt. Hoe bijvoorbeeld de omstandigheden op deze planeet zo precies in een unieke mix en balans zijn dat ze leven mogelijk maken. En dan al die uitdrukkingvormen van leven. Van een bloem, tot een olifant, tot een mens. Zoveel prachtige perfecte uitdrukkingen die in een holistisch evenwicht noodzakelijk zijn voor het geheel. Daar kun je alleen maar ontzag voor hebben denk ik. De wereld steekt zo perfect in elkaar. En dan nog het heelal!

- En wat zijn voor u de fases van spirituele ontwikkeling?

Op een bepaald moment stijgt je boven je primaire egoïsme uit. Besef je dat het leven meer is dan je eigen behoeftes bevredigen. Dan is de fase aangebroken om je aan je levensmissie te wijden, om dat te doen waarvoor je werkelijk hier bent. Dat is de grootste tweedeling in een mensenleven. Maar alle andere spirituele fases... daar zou ik een boek over kunnen schrijven... sterker nog, dat heb ik gedaan: voor Happiness heb ik twee boekjes geschreven over de verschillende stadia van spirituele ontwikkeling. In februari komt mijn boekje “Hoe maak ik goud van mijn leven” uit, daarin vertaal ik de zeven alchemistische processen naar ons leven van alledag, hoe we onze levensmissie kunnen neerzetten en onszelf kunnen ontwikkelen.

‘Als je nog een dag te leven had, wat zou je die laatste dag dan doen?’

- Wat zou u doen?

Mijn dochter en mijn vrouw liefhebben, de hele dag lang.

‘In elke moord, diefstal of verkrachting lag een verborgen, wijze les voor zowel de dader als het slachtoffer.’

- Wat zou een les kunnen zijn, denkt u, voor een slachtoffer van verkrachting?

Dat kan ik niet in zijn algemeenheid zeggen, dat kan ik überhaupt niet voor iemand anders zeggen, dat kun je alleen maar voor jezelf. Ik ben nooit verkracht. Ik ken wel mensen die verkracht zijn. En één iemand bijvoorbeeld heeft dezelfde nacht dat ze verkracht werd, en huilend naar huis vluchtte, op een bepaald

moment, liggend in een berm gezworen: deze gebeurtenis zal ik niet mijn leven laten bepalen, ik ben sterker en krachtiger door het gebeurde. Daar heeft ze een enorme kracht uitgeput, een soort van ongebreidelde levenslust. Maar voor iemand anders zal dat een hele andere les zijn.

‘Precies,’ lachte Cordovero, ‘omdat je God alleen maar kunt zien, wanneer hij je gepasseerd is. God reist altijd incognito. Als je terugkijkt op wat je is overkomen in je leven, dan pas zie je Gods hand erin. Dan zie je de zegening in je rampspoed.’

- Mensen bidden om rampspoed te kunnen ontwijken. Zijn dit soort woorden voor een niet-gelovige of een gelovige met twijfels niet gewoon frustrerend?

Ja natuurlijk, niemand zit op lijden te wachten. En wanneer ons rampspoed treft, schreeuwen we allemaal: waarom ik, waarom moet mij dit overkomen. Dat is normaal, dat is menselijk. Maar uiteindelijk geloof ik, dat alle rampspoed ons ook iets brengt, als we dat willen. En eigenlijk hebben we geen keuze; we kunnen of verbitterd blijven liggen de rest van ons leven, of onszelf bij ons nekvel grijpen, weer opstaan en proberen de zegening of de les in de rampspoed te zien. Zoals een vriend van me die de liefde van zijn leven verloor aan kanker, maar toen besloten heeft om 365 marathons te lopen voor het kankerfonds. Hij heeft dat gedaan en meer dan 2000 interviews gegeven om aandacht te vragen voor kanker, en 250.000 euro opgehaald!

‘Elke schepping ontstaat uit een wens. Een vurig verlangen dat de mens vleugels geeft. Zoals elke kunstenaar had hij zijn hele leven gestreefd naar het ultieme kunstwerk dat hem onsterfelijk zou maken.’

- Welke ambities heeft u nog op schrijfgebied? En/of denkt u dat u het ultieme kunstwerk al heeft gemaakt?

Ik hoop het niet, want dan kan ik net zo goed ophouden! Ik wil in elk geval alleen maar boeken schrijven die er toe doen. Iedere keer proberen mezelf te overtreffen. Iedere keer beter. En of er een werk tussen zit dat me onsterfelijk maakt... dat is natuurlijk de lat heel hoog leggen. Maar dat doe ik, zoals je al had begrepen!

‘Een vlinder die op een bloem landt in Egypte, kan

hier in Tsfat een aardbeving veroorzaken. Alles beïnvloedt alles.'

- Geloof u in "the butterfly effect"?

Dat is geen geloof, dat is wetenschap. Dat is aangetoond. Alles beïnvloedt elkaar, de hele wereld is verbonden op elke mogelijke manier. Dat is het mooie van de milieuproblematiek. We zijn er eindelijk achter dat we het niet alleen kunnen oplossen. Stel dat Nederland het meest milieuvriendelijke land ter wereld wordt. Heeft geen enkel effect als de buurlanden niet hetzelfde doen. Alles is verbonden. We kunnen het alleen maar samen. En vroeg of laat zullen we zien, dat dit voor alles geldt. Dat we werkelijk één zijn. Dat elke negatieve gedachte de wereld beïnvloedt!

'Misschien bestaan er wel verschillende realiteiten naast elkaar en hangt het van onze eigen keuzes en handelingen af in welke wereld we leven. In een wereld die onze dromen vervult of in een wereld van kommer en kwel.'

- Denkt u dat er verschillende realiteiten/werelden bestaan en dat het afhangt van onze daden in welke we leven?

Ja. En dat is minder abstract dan je zou denken. Het heeft met bewustzijn te maken. Door nieuwe inzichten verandert onze blik op de realiteit en op de wereld. De werkelijkheid bestaat niet. Onze zintuigen zijn gebrekkig en beperkt. We zien alleen de effecten voorlopig - niet de oorzaken. Maar ons bewustzijn gaat veel verder dan onze aardse omstandigheden. Alleen zijn we nog niet zover. We ervaren dit als hét leven, dé wereld, maar het is slechts een zeer beperkt deel van de werkelijkheid.

'Ze zijn jaloers en dat is een kwalijk gif. Ze kunnen niet geloven dat een mens inzichten heeft ontwikkeld die hun verstand te boven gaan.'

- Denkt u dat het een zegen of een vloek is wanneer iemand inzichten ontwikkelt die boven het verstand van de massa uitsteken?

Het is altijd een zegen voor de mensheid, maar niet altijd een zegen voor de boodschapper. Daarvan zijn voorbeelden genoeg; van zieners die vermoord werden. Maar vaak is hun dood onderdeel van de boodschap. Krijgt hun boodschap grotere impact door het feit dat ze vermoord werden. Mocht Jezus niet aan het kruis zijn gestorven, dan hadden we het misschien nooit meer over hem gehad.

'Hij vroeg: "Rabbi, kun je me alle wijsheid uit de Tora leren gedurende de tijd dat ik op één been kan staan?" De man ging op één been staan en de rabbi

zei: "Heb uw naaste lief als u zelf. Dat is alles. De rest is commentaar."'

- Als u één wijsheid zou moeten delen met uw dochter, één wijsheid die voortkomt uit uw leven tot nu toe, welke zou dat zijn?

Het is niet naïef om de wereld te willen verbeteren. Het is wel naïef als we niet het verband zien tussen de toestand in de wereld en onze eigen gemoedsgesteldheid.

'Wijsheid van het hoofd die niet in het hart is ingedaald, is ijdelheid.'

- Het verschil tussen denken en handelen. Daar hebben wel wat mensen last van. Maar wat is wijsheid voor u?

Wijsheid is hoe we met elkaar omgaan. In hoe je je medemens bejegt. Hoe liefdevol je in de praktijk bent. Een mediterende monnik in de Himalaya wordt pas echt in zijn wijsheid beproefd wanneer hij van de berg naar beneden komt. En wanneer in de stad iemand tegen hem aanloopt, of hem besteelt, of uitscheldt. Hoe hij dan reageert, daar kun je zijn spirituele ontwikkeling van aflezen.

In de lezingen die u heeft gedaan, wat is voor u het aangrijpendste en/of leukste moment geweest?

Ergens in het begin van mijn lezing vraag ik mensen om hun wensen aan elkaar te vertellen. Het is fantastisch om dan zo'n hele zaal te zien praten met elkaar die hun wensen delen. Vaak is het heel moeilijk om ze weer stil te krijgen, omdat ze zo vol vuur aan elkaar vertellen. Onze wensen vertellen wie we werkelijk zijn en waarom we hier zijn. Daar ben ik na al die lezingen alleen maar meer van overtuigd. Daarna mogen enkele mensen hun wens aan de hele zaal vertellen. Dat is natuurlijk doodeng, omdat het ook heel kwetsbaar is om een wens uit te spreken die nog niet gerealiseerd is. Ik verbaas me dat er toch áltijd mensen zijn die het doen en durven. Bij één lezing was mijn dochttertje aanwezig. Zij stak haar hand op. Ik wilde haar eerst afwimpelen, omdat ik er voor de mensen wilde zijn, maar ze was hardnekkig, en de mensen vonden het ook leuk. Ze kwam naar voren en zei: Ik wil een paard. En op haar manier is Zonneke nu dat paard aan het manifesteren. Het is gemakkelijker om een "boodschapper" te zijn voor vreemden. Maar voor je eigen dochter? Zij is echter zo overtuigd dat ze een paard zal hebben, al zijn we op dit moment totaal niet in de omstandigheden om een paard te houden. Bovendien hebben noch mijn vrouw noch ik iets met paarden. Het is dus helemaal van haarzelf. We zijn er totaal niet stimulerend in. Maar nu zaterdag begint

© Petra van Vliet

ze toch met paardrijles, ook al moet je daar eigenlijk acht voor zijn en is zij net zes. Zij is een voorbeeld van vasthoudendheid, en eigenlijk weet ik wel zeker dat het haar zal lukken.

De tien wetten van creatie. Met welke wet hebben mensen, in uw ervaring, de meeste moeite?

Toch met de eerste wet: met te ontdekken wat hun werkelijke wens is. Veel mensen zijn daar zo ver van verwijderd dat ze zich niet meer kunnen herinneren wat ze wensen. Dat ze niet meer durven wensen. Of dat ze denken dat ze geen wensen meer hebben. Daar doorheen breken, is het allerbelangrijkste. Te durven dromen, te durven om de prijs te betalen voor je dromen. Je niet vastklampen aan vroegere mislukkingen, maar ervoor gaan. Dat kost heel veel mensen veel moeite. Te durven veranderen.

De tien wetten van creatie. Met welke wet hebben mensen, in uw ervaring, de minste moeite?

Met de tweede stap. Wanneer je eenmaal weet wat je wens is en je daarmee aan de slag gaat, dan werkt de kosmos ongelooflijk mee. Dan krijg je allemaal voorspoed op je pad. Alles lijkt mee te zitten. Er gebeurt ongelooflijk veel "toeval". Dat vindt iedereen heerlijk. En dat is het ook; het is een bevestiging van de kosmos dat je eindelijk doet wat je moet doen.

Denkt u dat een kunstwerk daadwerkelijk de wereld kan veranderen? Zo ja, waarom denkt u dat?

Ja, dat geloof ik. Omdat ik het zelf ondervonden heb. Ik heb inmiddels zoveel mailtjes van mensen gekregen die me schreven dat ze werkelijk veranderd zijn door mijn boeken. Dat ze eindelijk hun droom zijn gaan leven, of anders omgaan met de dingen in hun leven. Dus ja, dat heb ik uit eerste hand. En ik ben zelf ook veranderd door boeken die ik heb gelezen. Boeken die me inspireerden, die mijn wereldbeeld op zijn kop zetten. De mens vertelt van in de oudste tijden verhalen aan elkaar. Verhalen bedoeld om ons te sterken in ons leven. Verhalen over helden en antihelden, over prinsessen en draken, over goden en

profeten. Allemaal verhalen die ons op zielsniveau raken en aan het denken zetten. Goede verhalen transformeren de mens.

Kunt u ons alvast wat vertellen over uw volgende boek?

Nee. Haha. Het is zoals zwangerschap. Eerst vertel je het aan je man, daarna aan je ouders, vrienden en familie. En dan pas aan de rest van de wereld. Ik ben nog maar net zwanger nu.

“Wanneer je eenmaal weet wat je wens is en je daarmee aan de slag gaat, dan werkt de kosmos ongelooflijk mee. Dan krijg je allemaal voorspoed op je pad.”

Dank voor het interview. Veel succes!

© 2009, Sérgio do Carmo

DE ALCHEMIST MEETS THE KABBALIST.

PAULO COELHO: 'GOOI JE VLEUGELS IN DE WIND'

Door Geert Kimpfen

Stel, je hebt een schrijver die je mateloos bewondert. Bijvoorbeeld: Paulo Coelho. In momenten van vertwijfeling vind je in zijn boeken de moed om er weer voluit tegenaan te gaan. Door hem herinner je je dat elk mens op de proef gesteld wordt bij het najagen van zijn dromen. Maar ook, dat elke droom geleefd moet worden. Dat je leven een legende is. Een boek met een spannende plotlijn. Zoals het leven van die schrijver zelf, leest als een avonturenroman. Dat ook hij op zijn bek gaat, maar steeds weer overeind krabbelt.

Stel nu dat je een paar weken gaat herbronnen, in pakweg Portugal, na een jaar hard werken. Boven in je koffer leg je natuurlijk zijn boeken. Zoals de zon en het water je lichaam zullen opladen, zullen zijn boeken je geest weer zuiveren. En op een van die vakantiedagen loop je chagrijnig door de straten van Lissabon. Want je was net te laat op de afspraak waar een gids je zou oppikken voor een begeleide wandeling. Plots krijg je een hartstilstand. Je staat oog in oog met Paulo Coelho. Hij grijnst je toe vanuit een etalage van een boekhandel. 'Dit kan niet waar zijn,' denk je. Het is ook niet waar. Het is een zorgvuldig uitgesneden kartonnen Coelho. Vanaf dan valt het je op dat hij in elke boekwinkel staat. Overal omringd door stapels van zijn nieuwe boek *Veronica decides to die*. Een boekhandelaar vertelt dat hij in de stad is. Hij geeft je het nummer van de uitgeverij. Je belt en vraagt of hij lezingen geeft.

'Wil je hem spreken?' vraagt zijn publiciteitsagente.

Je bent stomverbaasd.

'Morgen? Om half twee?'

Hè! Je kunt niet. Want dan ga je naar Fatima, de bedevaartsplek waar Maria aan drie herderskinderen verscheen.

'Overmorgen dan?'

Twee dagen later schud je hem je klamme hand in de lobby van het Tivoli-hotel.

'Please call me Paulo,' zegt hij met zuiderse zwierigheid. Zijn zachte bruine ogen nodigen je uit hem te volgen naar de lege bar.

Terwijl je achter hem aan loopt en je verwondert over zijn kleine paardenstaartje, stamel je: 'Thank you, I am Geert.'

Hij biedt je een sigaret aan, maar genereus wil jij daar een sigaar tegenover stellen. Alleen, het doosje valt uit je natte handen. Als een Tai Chi-meester kruipt Coelho sierlijk over de grond om jouw sigaartjes te verzamelen.

Je denkt: Nee! De man, die wereldwijd goed is voor alleen al dertig miljoen verkochte boeken van zijn hit *De Alchemist*, zit geknield aan mijn stinkende vakantieschoenen!

Hij blijft langer onder dan normaal, want zijn blik rust op je zwarte tas.

'Heb je mijn boeken in het Nederlands bij je?'

'Ik ken geen Portugees,' verontschuldigt je je.

'Ik zou ze willen tekenen.'

Hij vist een beduimd exemplaar van *De weg naar het zwaard* uit je tas en liefkoost het.

'Ken je die boekhandel in Amsterdam? Op het eind van een straat, op een hoek. Er staat een standbeeld.'

Je roept met veel te luide stem: 'Athenaeum!'

'Ja!'

Trots wis je het zweet van je voorhoofd.

'Daar kwam ik regelmatig toen ik in Amsterdam woonde. Ik droomde dat ooit mijn boeken daar te koop zouden zijn. Enkele jaren terug was het zover. Mijn boeken stonden daar in de rekken. En nu heb jij ze gewoon bij je...'

'Er staan er nog hoor...', probeer je een grapje te maken.

Hij lacht als een roefdier en sluit dan zijn ogen. Zijn gedachten glijden twintig jaar terug in de tijd.

‘Singel 83. Het Brouwershotel. Een van de oudste hotels van Amsterdam. Ik vervloekte mijn hele spirituele zoek. Als God bestaat dan moet hij in elk geval niet bij mij zijn, dacht ik. Ik was het zat. Het werd me te ingewikkeld. Te moeilijk. Het was januari 1982. Ik was vijfendertig. Toen ontmoette ik in de coffeeshop van dat hotel mijn meester. J.’

‘J. Ritman,’ jubel je, ‘inspirator van de Bibliotheca Philosophica Hermetica, de Amsterdamse bibliotheek waar ook Umberto Eco zijn research deed voor *De Naam van de Roos!*’

‘Nee, nee, helemaal niet. Mijn meester heeft helemaal niets klassieks over zich. Hij is zo’n echte typische bestuurder van een bedrijf. Ik had van tevoren ook een heel ander beeld bij een ‘meester’. Hij wil trouwens niet dat ik hem zo noem. Hij werkte voor Philips. Hij is nu enkele jaren met pensioen. Hij is een hele wijze man.’

Vertel mij wat, denk je. Door het lezen van Coelho’s oeuvre is J. ook een beetje jouw meester geworden. Je herinnert je hoe hij Coelho initieert in de Orde van R.A.M. Vroeg hij nu maar of je wist waar R.A.M. voor stond. Achtelooos zou je antwoorden: ‘Tuurlijk. De R staat voor rigor oftewel kracht en regnum, koninkrijk dus. De A staat voor amor, liefde en agnus, lam en de M staat natuurlijk voor misericordio, barmhartigheid en mundi, de wereld.’

Je zou, alsof je er zelf bij geweest was, herinneringen ophalen aan die avond dat Paulo ingewijd zou worden tot Meester. Maar dat feest ging mooi niet door.

‘Ik geloofde toen dat je aan de ene kant uitverkorenen had en aan de andere kant, nou ja, de rest zeg maar. Ja, ik had nogal een elitaire blik op de wereld.’

Paulo had dan ook het zwaard moeten weigeren toen J. het hem aanbood in het ritueel. Toen Paulo in plaats daarvan gretig zijn handen uitstak, stampte J. het uit zijn handen. Het ritueel werd afgelast.

J. gaf hem toen een opdracht die zijn leven zou veranderen.

‘J. stuurde me op pelgrimstocht naar Santiago de Compostela. Daar leerde ik dat de wijsheid niet ergens in het hogere gezocht moet worden. De wijsheid is te vinden in het dagelijkse leven tussen de gewone mensen. Ik leerde daar om die tekenen te herkennen die dagelijks op je pad komen. Tijdens die pelgrimstocht ben ik veranderd. Dat kwam omdat ik mezelf toestond om te veranderen. J. had gelijk toen hij zei: “In die pelgrimstocht zal je het leven zelf ervaren en dat is waar het om gaat, ervaring. Dat kun je niet leren op academisch niveau.” Na Santiago was ik bereid te betalen voor mijn dromen. Eindelijk geloofde ik dat ze mogelijk waren.’

Hij bladert door *De weg van het zwaard* waarin hij zijn tocht beschrijft.

‘Don’t ever follow the manual’, schrijft hij er voor jou in. Met dit *Dagboek van een magiër* debuteerde hij op veertigjarige leeftijd.

‘Je kunt niet geloven hoe lang het geduurd heeft voor dit boek begon te lopen. Of neem nu deze...’

Hij grist *De Alchemist*, zijn tweede boek, uit je tas.

‘Dit was een complete flop toen het uitkwam. Het verkocht slechts negenhonderd exemplaren. Mijn toenmalige uitgever zei: “Ik kap ermee. Ik wil dit niet langer uitgeven. Hier heb je het contract terug. Probeer maar een andere gek te vinden.” Als je levensdroom altijd schrijven is geweest, komt dat keihard aan. Dan ga je eindelijk je legende leven en dan...’

Ik herinner me nog dat ik als kleine jongen aan m’n ouders vertelde dat ik schrijver wilde worden. Ze dachten dat ik gek was. Een dwaas. Wie zou er in godsnaam in Brazilië van het schrijven kunnen leven! En ik geloofde hen. Maar op dit punt in mijn leven geloofde ik hen niet meer. Ik wist dat er geen weg meer terug was. Ik zou nog liever sterven dan vluchten. Sterven is tenminste een onderdeel van het leven. Dus ik dacht niet na. Ik had zelfs de tijd niet om te twijfelen of ik wel zou lukken. Ik deed wat ik moest doen: een andere uitgever

zoeken. En dat lukte...”

En hoe! *De Alchemist* kwam in honderdvijftig landen in 61 talen uit. Warner Brothers kocht de filmrechten. Madonna noemt het haar lievelingsboek. Er bestaan Franse symfonieën, Broadwaymusicals en Turkse toneelversies van. En ook jij bent kapot van het verhaal van de schaapherder die droomt over een gouden schat aan de voet van de piramide. Ook jij waande je in de oase van de woestijn waar hij de alchemist ontmoette. Ook jij werd verliefd op Fatima die water bij de bron kwam putten. Ook jij trok verder omdat je eerst je schat moest vinden.

Je denkt aan het motto van het boek: “Als je iets wilt, spant het hele universum samen om ervoor te zorgen dat je je droom verwezenlijkt.” Ondertussen schrijft hij in jouw boek: ‘Pay the price of your dreams’.

‘Waarom denken mensen toch dat het onmogelijk is om hun eigen legende te leven? Het is toch tragisch als je je strikt aan de regels van wat wel en niet hoort, houdt! Had iedereen maar het lef naar het kind in zichzelf te luisteren. Het jongetje in je onthoudt altijd wat je droom was. Maar soms is zijn stemmetje gesmoord.

Pas door mijn pelgrimstocht te wandelen, hoorde ik hem weer luid en duidelijk. Ik werd weer enthousiast en dat is het beste dat je kan overkomen. Alsof je dagelijks met God aan tafel zit en je als een kind zo blij je verhalen aan hem vertelt.

Natuurlijk hangt er ook een prijskaartje aan. Alles in het leven heeft een prijs. Maar je kan toch veel beter je portemonnee opentrekken voor iets wat alles voor je betekent in plaats van voor een kleurloos bestaan? Want betalen zul je.

Nou moet ik eerlijk toegeven dat ik wel erg voordelig uit ben.

Want wat kost mijn schrijversschap me nu? Goed, ik moet heel veel reizen over vier continenten terwijl ik daar niet altijd zin in heb. Er zijn dagen dat ik vijf keer dezelfde vraag zit te beantwoorden. En als het dan ergens gezellig is, word ik weer ergens anders verwacht. Ook het spreken op academische conferenties valt me heel moeilijk. Ik ben daar veel te verlegen voor.

Maar kom zeg, ik zoek daar gewoon mijn evenwicht in. Dat vraagt alleen wat discipline. Ik hou wel van feesten, van dronken worden en het laat maken. Maar toch gaat gewoon de wekker om zeven uur om te beginnen met werken. Zo kan ik blijven doen wat ik het liefste doe: schrijven.’

En dat is precies wat je zelf ook zou willen doen: schrijven. Het geeft je hoop dat hij er pas op zijn veertigste mee begonnen is.

‘Dat is de kracht van mijn boeken, denk ik. Dat ze hoop geven. Toen ik de *De lessen van don Juan* van Castaneda las, gaf mij dat ook hoop. Kon ik ooit maar zo’n oude indiaan ontmoeten die mij in het leven inwijdde, dacht ik. Dat gaf me kracht. De sensatie van ‘je bent niet alleen’.

Krijg ik uiteindelijk zo’n pragmaticus als meester! Nou ja, De Traditie is dan ook helemaal geen geheim genootschap of iets occults ofzo. Je zou ons kunnen vergelijken met een sociëteit van sigarenliefhebbers. Maar in plaats van over sigaren hebben wij het over de symbolische aspecten van het leven en de natuur. De universele symbolen die je in elke religie terug vindt en die de geschiedenis overstijgen. De Traditie bestaat uit een kleine groep mensen uit de katholieke kerk die zichzelf R.A.M. noemen.

Dat katholieke ligt voor mij voor de hand. Dat stroomt door mijn aderen. Maar ook katholiek in de betekenis van dat je je eigen verantwoordelijkheid hebt. Dat je niet klakkeloos achter een priester aanloopt.

Iedere meester heeft vier leerlingen. Althans leerlingen, er zijn vier mensen die ik aanspoor om bepaalde taken te ondernemen. Zoals J. het als taak ziet mijn spirituele zoektocht richting te geven. Het leven of universum uitleggen, kan ik niet. Maar door bijvoorbeeld een pelgrimstocht te maken, ervaren ze hun eigen universum. Niet door studie.

De pretentie om iets te onderwijzen dicht ik mezelf niet toe. Ik ben verre van perfect. Ik rook en drink en eet vlees: eigenlijk doe ik alles wat politiek incorrect is. Ik ben een krijger, weet je wel, geen wijs man.

Maar wel een aandoenlijke krijger, weet je, terwijl hij alweer in je zwarte tas graait. Een krijger die net zo onhandig, ongeduldig of angstig kan zijn als jijzelf. Eerder een antiheld. Eentje die graag zijn vrouw meeneemt op zijn spirituele avonturen omdat zij beter kaart kan lezen. Iets te vrijmoedig geworden, vraag je hoe belangrijk zijn vrouw nu eigenlijk voor hem is.

Hij gooit je exemplaar van *Aan de oever van de Piedra* huilde ik op het zwartmarmeren tafelblad. Je schrikt je wezenloos. Terwijl hij er nog net 'Love is the road' in geschreven had. Dan gooit hij zijn gespierde armen, met links de tattoo van een vlinder, de lucht in en slaat vervolgens zijn schrijvershanden voor zijn ogen. Domme vraag ook, denk je bang.

'Als... en dat is een woord dat ik niet vaak gebruik, maar als ik haar ooit zou moeten missen dan zou ik niet weten wat te beginnen. Zij is het allerbelangrijkste in mijn leven. Met haar kan ik discussiëren, met haar kan ik vechten, ik ben gek op haar! Acht jaar zijn we getrouwd nu. En elk jaar op 31 december gaan we naar Lourdes. Ook dit jaar. Er is een heel groot feest in Rio en pas op, ik hou van feesten, maar de overgang, die wil ik met mijn vrouw vieren. Samen geknield in de grot waar Maria verscheen. Samen bidden. Dat is een moment van devotie en van hoop. Dankbaar zijn voor de zegeningen van ons leven. Samen in de stilte en in de koude. Ben jij wel eens in Lourdes geweest?'

In Lourdes niet, maar je meent wel indruk te kunnen maken met het feit dat je gisteren in Fatima geweest bent waar Maria verschenen is aan drie herderskinderen. Sterker nog, ditmaal is het jouw beurt om in jouw tas te graaien en er een Portugees boek uit te halen dat je daar voor hem kocht. Over Santa Teresa.

'Hoe wist jij dat ik...'

Hij haalt zijn portemonnee boven.

Nog voor je grootmoedig kunt zeggen: 'No, no, it is a present' toont hij je twee bidprentjes. Een van Maria. En een van Santa Teresa.

'Santa Teresa,' mompelt hij. Het klinkt als de zachte aanhef van een lied. Maar de liedjes die Coelho in zijn jeugd schreef waren minder vroom, weet je. Hij vormde een team met de Braziliaanse ster Paul Seixas en ze noemden zich de 'Alternative Society'. In hun liedjes verborgen ze duivelse boodschappen. Het getal van Het Beest, 666, klonk als een sinistere mantra op de achtergrond.

'Op dat moment geloofde ik dat het me succes en fortuin bracht. Ik was me er niet van bewust dat ik een donker pad zonder ethische waarden volgde. De 'Alternative society' was wel een soort van geheim genootschap. Ik was verteerd door egoïsme.'

Het legde hem geen windeieren. Op zijn zevenentwintigste was hij miljonair en heel Brazilië zong zijn hits. Liedjes die indirect opriepen om een wereld te creëren waar de sterken bediend zouden worden door de zwakken en de enige wet was dat je je verlangens bevredigde.

'Heb je wel eens cocaïne gebruikt? Nee? Hoe dan ook, zo voelde het. We dachten dat we alles controleerden, dat we handelden in dienst van iets hogers. Het Beest? Maar het was een illusie. We controleerden juist niets.'

In zijn boek *The Valkyries* beschrijft hij hoe hij tot dat inzicht komt. Het Beest komt zijn prijs innen op het toppunt van zijn muzikale roem. Urenlang reciteert hij onder het stromende water van zijn douche vergeten gebeden als echo van zijn jeugd.

'Ook in het donkerste woud is God altijd aanwezig. De sensatie dat te ervaren is minstens zo sterk als cocaïne. Laat ik het zo zeggen: dat is 'the real thing'. Zoals Coca Cola. Die andere extreme uitwassen zijn vals. Maar God, die is, die is genereus, genadig, mededogend.'

De volgende dag was zijn muziekcarrière over. Een telefoontje van CBS meldde zijn ontslag. Zonder opgave van reden.

Het zou hem vaker overkomen, weet je uit *The Valkyries*. Iedere keer wanneer hij zijn zaakjes bijna voor elkaar had, werden ze hem ruwweg uit handen geslagen.

J. geeft hem een opdracht om die vloek te breken.

‘Ik ging naar de Mojavewoestijn in Californië. Ik ben altijd erg zelfdestructief geweest. Ik geloofde niet dat ik geluk of liefde of succes verdiende. Dus iedere keer glipte het ook net op het laatst uit mijn handen. In de woestijn heb ik dat verbond tegen mezelf verbroken. Ikzelf was steeds mijn grootste vijand. Het gevaar zat steeds in mijzelf, niet ergens buiten. In de woestijn heb ik m’n beschermengel ontmoet en met hem gewed dat ik nooit meer in die val zou trappen. Tot op de dag van vandaag heb ik me daaraan gehouden. Kijk, deze ring herinnert me dagelijks aan die weddenschap.’

Hij toont je de ring met twee om elkaar heen kronkelende slangen die de motorrijdende vrouwelijke apostel ook herkent in zijn boek. Zij helpt hem zijn engel te vinden.

‘Ja jammer, dat *The Valkyries* nog niet in het Nederlands verschenen is. Het ligt mij nauw aan het hart. Maar ja, je mag niet vergeten dat mijn boeken nog maar sinds 1994 internationaal uitgebracht worden. In mijn nieuwe boek *De Zahir* dat al wel in het Nederlands verschenen is, vertel ik meer over hoe ik uiteindelijk succesvol werd en het prijskaartje dat daaraan vast hing.’

Hij neemt een Portugese versie van dat boek en schrijft er een onleesbare Portugese opdracht in, terwijl hij je aanspoort nog een laatste vraag te stellen. Die heb je wel. Of hij nog een advies heeft voor een jonge man met een droom?

‘Ja natuurlijk: lef, lef en nog eens lef! Breek de regels. Volg nooit de uitgestippelde paden. Probeer wat anders te doen, ook al zeggen mensen dat je gek bent. Fuck off! Iedereen is toch gek? Gooi je vleugels in de wind. Natuurlijk zal je lijden. Maar betaal die prijs. Alles wat je dromen kunt, is mogelijk. Volg gewoon je pad. Dat is het enige wat je te doen staat.’

Hij schudt mij de hand, die niet langer klam is. Dan geeft hij me zijn visitekaartje.

‘Aarzel niet om me op te zoeken als je in Rio bent,’ zegt hij. ‘Ik herken veel in je.’

En met vlinders in je buik, dartel je over de trappen van het Tivoli-hotel. Je gooit je vleugels in de wind en je weet dat alles mogelijk is. Van koffie drinken met je lievelingsauteur op vakantie tot... alles wat je maar dromen kunt.

En op dat moment zou je nooit durven te hopen dat vele jaren later je eigen boek *De Kabbalist* in het Portugees verschijnt. En dat je een telefoontje krijgt van je Portugese uitgever met de vraag of je naar daar wilt komen om interviews te geven over je boek.

‘Op één voorwaarde,’ zeg je, ‘dat ik in het Tivoli-hotel mag slapen...’

© 2009, Geert Kimpen

Artikels

Een greep uit de artikels van Blanco Regel: Bloggen voor schrijvers, dialogen, personages, monologen, het creatieve proces, copyright, de wereld van het boekomslag, manuscriptbeoordelingsbureaus, kostenanalyse POD, functie verteller, kinderliteratuur, lijst kinderboekuitgeverijen, metaforen binnen een verhaal, conflict, de focus, het decor, de naakte aap of de aangeklede engel en citaten.

Korte literaire verhalen

Verhalen van o.a. José Luís Peixoto, Samantha Kraak, Ineke VanderAa, Caroline Luttmmer, Benny Wouters, Leo van Tiel, Marlies Vaz Nunes, Willeke Marijn Elizabeth Sikken, Stephane Rutten, Marco Winter, Ellen Zandink, Luc V.Zwaenepoel, Matthias Van De Velde, Set Pronk, Johan Zonnenberg, Sérgio do Carmo en G.M.W. van Egdom.

Recensies

In ons webtijdschrift onder andere recensies van Adam Mickiewicz, Michel Faber, J.L. Peixoto, Jose Saramago, Larry Niven, Carla van Raay, Italo Calvino, Judith Visser, Roald Dahl, Wolfram Fleischhauer, Natalie Koch, Carl-Johan Vallgren, Helena Rentmeester en Martin Tuin.

<http://www.blancoregel.org>

Interviews

In ons webtijdschrift onder andere interviews met Judith Visser, J.L. Peixoto, Natalie Koch, Helena Rentmeester, Louis Stiller, Jack Lance, Thomas Olde Heuvelt, Carien Touwen, Maryson, Roos Boum, Eben Venter, Mario Kluser, Tisa Pescar, Lucas Zandberg, Ingrid Bilardie-de Boer en Conny Regard.

Dichthoek

Met artikels, columns, analyses, recensies, gedichten en interviews met o.a. Ilse Starckenburg (De Arbeiderspers), Wiljan van den Akker (De Arbeiderspers), Sander de Vaan (Meander) en Ingmar Heytze (Podium).

Beeld in Woord

Van: Marcio Nogueira & Willy Hilverda, Hans van den Berg & Leo Arie Elsenaar, Martin Tuin, Sérgio do Carmo, Ineke VanderAa en Angela Johanna Maria Bogaard.

Columns

Columns zoals: Leven van de pen, intrige binnen een verhaal, *show don't tell* en Schrijver: Genie of leugenaar?

En ook nog...

Verhaalanalyses, adressenlijst van uitgeverijen & literaire magazines, jeugd- en kinderboekentips en Spotlights gericht op bekende auteurs zoals J.L. Peixoto & Roald Dahl.

Blanco Regel:

- * Is een kennisdatabase voor auteurs.
- * Geeft aandacht aan jonge talenten die zich bewijzen met hun teksten.
- * Toont de juwelen van de literatuur.
- * Geeft aandacht aan de experimentele kant van de literatuur.

Vanaf editie 13 zullen een aantal nieuwe rubrieken worden toegevoegd aan ons webtijdschrift.

***De eerste letter van uw literaire kaskraker begint op (een)
Blanco Regel!***